

דו"ח תיאור עסקי התאגיד

**מנורה מבטחים גמל
חברה מנהלת
ליום 31 בדצמבר 2012**

דו"ח תקופתי

מנורה מבטחים גמל בע"מ

מס' חברה ברשם: 1 - 279022 - 51

כתובת: ז'בוטינסקי 7, רמת גן

טלפון: 03 - 7567333

פקסימיליה: 03 - 7567300

תאריך המאזן: 31 בדצמבר 2012

תאריך הדו"ח: 21 במרס 2013

תקופת הדו"ח: 31/12/2012 - 1/1/2012

תיאור עסקי התאגיד

פרק "תיאור עסקי התאגיד" ערוך בהתאם לתקנה 8 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 ובשינויים המחויבים שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר לענין חברה מנהלת של קופות גמל, במסגרת החלת הוראות התקנה האמורה על החברה.

פרק "תיאור עסקי התאגיד" כולל לעיתים ובין היתר, מידע צופה פני עתיד. מידע זה הוא מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על מידע הקיים בחברה בתאריך הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה נכון לתאריך הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה, בין היתר בשל שינויים שיחולו בגורמי הסיכון המפורטים בסעיף 44 להלן. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה", "החברה מתכוונת", "החברה סבורה", "החברה צופה" וכד', אך יתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

תחום פעילות החברה דורש ידע מקצועי רב אשר במסגרתו מקובלים מונחים מקצועיים רבים החיוניים להבנת עסקי החברה והוראות ההסדר התחיקתי החלות על עסקים אלו. במסגרת תיאור עסקי התאגיד נעשה ניסיון לתאר את עסקי החברה ועסקי קופות הגמל שבניהולה באופן בהיר ככל שניתן, תוך שימוש הכרחי במונחים מקצועיים אלו בצירוף הסבר בהיר המתייחס אליהם.

התיאורים המקצועיים הרבים, הוראות החוק השונות, החוזרים המקצועיים המפורסמים על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ותקנוני קופות הגמל שבניהול החברה ניתנו בהיקף הנדרש להבנת עסקי החברה. יחד עם זאת, הנוסחים המחייבים הינם אלו שפורסמו או שאושרו על ידי הגורמים המוסמכים לכך.

תקנוני קופות הגמל הם מסמכים מורכבים, שההתמצאות בהם תצריך בדרך כלל קבלת ייעוץ פרטני מאת יועץ בעל מומחיות מתאימה. פרק זה אינו מהווה פרשנות של תקנוני קופות הגמל לצורך קביעת זכויות העמיתים וחובותיהם, ולענינים אלה יש לפנות רק לתקנוני קופות הגמל עצמם.

תיאור עסקי התאגיד אינו מהווה מסמך ייעוץ לפי החוקים המפורטים בו.

תוכן עניינים

	חלק ראשון: דו"ח על עסקי התאגיד
2	פרק א': תאור ההתפתחות הכללית של עסקי התאגיד.....
8	פרק ב': מידע אחר.....
	פרק ג': קופות גמל לא משלמות לקצבה, קופות גמל לתגמולים וקופות גמל
15	אישיות לפיצויים.....
23	פרק ד': קרנות השתלמות.....
28	פרק ה': קופות גמל מרכזיות.....
32	פרק ו': קופות גמל למטרה אחרת.....
35	פרק ז': עניינים הנוגעים לפעילות החברה בכללותה.....
	חלק שני - דו"ח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012
58	1. מאפיינים כלליים של החברה.....
61	2. תיאור תמציתי של התאגיד וסביבתו העסקית.....
61	3. מצב כספי ותוצאות פעילות החברה.....
63	4. נזילות ומקורות מימון.....
	5. התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על מדיניות ההשקעות של
64	הקופות.....
65	6. מצבן הכספי של הקופות ותוצאות פעילותן.....
67	7. חשיפה לסיכוני שוק.....
67	8. פרטים אודות הנהלת החברה.....
79	9. תיאור אופן ניהול החברה.....
	10. תיאור נוהל השימוש בזכויות ההצבעה של המניות המוחזקות על ידי
82	הקופות.....
83	11. קנסות.....
83	12. בקורות ונהלים.....
85	דוח הנהלה על אחריותה לדוח השנתי.....
88	דוח רואה חשבון המבקר בדבר בקרה פנימית על הדיווח הכספי.....

חלק ראשון: דו"ח על עסקי התאגיד

פרק א': תאור ההתפתחות הכללית של עסקי התאגיד

1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1. מנורה מבטחים גמל בע"מ (בשמה הקודם: מבטחים קופות גמל והשתלמות בע"מ) (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת"), הינה חברה פרטית מוגבלת במניות הפועלת כחברה מנהלת של קופות גמל (להלן: "פעילות החברה"), בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) תשס"ה-2005 (להלן: "חוק קופות הגמל").

1.2. החברה התאגדה ביום 9 ביוני 1999 והנה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של מנורה מבטחים פיננסיים בע"מ (להלן: "מנורה פיננסיים") אשר הינה חברה בת של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "מנורה החזקות").

1.3. לחברה אין חברות בנות.

1.4. מיזוג החברה לתוך מנורה מבטחים פנסיה בע"מ

בחודש דצמבר 2012 אישר דירקטוריון מנורה החזקות הליך של שינוי מבני, אשר במסגרתו תתמזג החברה לתוך מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים פנסיה"), באופן שמנורה מבטחים פנסיה תהפוך להיות החברה המנהלת של קופות הגמל שבניהול החברה והחברה תתחסל ללא פירוק. הליך שינוי מבני זה אושר גם על ידי דירקטוריון החברות הרלבנטיות לו, ובכלל על ידי דירקטוריון החברה ודירקטוריון מנורה מבטחים פנסיה. הליך השינוי המבני הנ"ל כפוף לקבלת שורה של אישורים שונים, ובכלל זה אישור רשות המסים, אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה"), רשם החברות ואישור בית המשפט להפחתת הון שתיווצר כתוצאה מהמיזוג אצל מנורה פיננסיים. המיזוג צפוי להיות מושלם במהלך שנת 2013, כאשר מבחינה חשבונאית מועד המיזוג יהיה ביום 1 בינואר 2013.

1.5. רכישות של קופות גמל

פעילותה של החברה התפתחה בשנים האחרונות הן בדרך של רכישת פעילות של קופות גמל קיימות והן בדרך של הקמת קופות גמל חדשות. בשנת 2012 לא רכשה החברה פעילות של קופות גמל קיימות, אך בינואר 2013 זכתה החברה במכרז לרכישת קופות הגמל האישיות לפיצויים קרן הפיצויים שליד קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ, קרן השלמת פיצויים של קרן ביטוח והפנסיה של פועלי הבניין ועבודות ציבוריות אגודה שיתופית בע"מ ו- קופת פיצויי פיטורים לעובדים חקלאים שכירים בע"מ (להלן: "קופות הפיצויים"). במועד 31.12.11 היו לקופות הפיצויים כ- 35,642 עמיתים, וסך נכסיהן הסתכמו בכ-85,922 אלפי ש"ח. העסקה כפופה לקבלת אישורים שונים ובכלל זה אישור הממונה - נכון למועד דוח זה טרם התקבלו אישורים אלו.

1.6. מיזוגי קופות שבוצעו מאז תחילת שנת 2012

ביום 1 ביוני 2012 הושלם מיזוג מסלולי ההשקעה "מנורה גמל לפרישה 2020" (מס' אישור מ"ה 1345) ו-"מנורה גמל לפרישה 2030" (מס' אישור מ"ה 1346) אל מסלול "מנורה גמל כללי" (מס' אישור מ"ה 1146), וזאת בהתאם לאישור הממונה מיום 4 במרץ 2012.

1.7 מיזוגים הצפויים להתבצע במהלך שנת 2013

1.7.1 חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009-2012), התשס"ט-2009 (להלן: "חוק ההתייעלות") אוסר על חברה מנהלת לנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג מסוגי קופות הגמל שפורטו בו, למעט במקרים מסוימים שפורטו.

בחודש אוגוסט 2012 פורסמו, בהמשך לחוק ההתייעלות, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), תשע"ב-2012, שמאפשרות לחברה מנהלת שמנהלת יותר מקופת גמל אחת מאותו סוג באמצעות מספר מתפעלים להמשיך בכך עד לסוף שנת 2013. תקנות אלו מחייבות את החברה לבצע שורה של מיזוגי קופות גמל במהלך שנת 2013 - במסגרת זאת צפויים להתבצע המיזוגים הבאים: "מנורה גמל" תתמוזג עם "מבטחים תגמולים ופיצויים" ועם "מנורה מבטחים תעושי", ו-"מנורה השתלמות" תתמוזג עם "מנורה מבטחים השתלמות".

1.8 נכון למועד עריכת דו"ח זה החברה מנהלת 14 קופות גמל מסוגים שונים:

1.8.1 "מנורה מבטחים תעושי" - קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים (מס' אישור מ"ה 417).

1.8.2 "מור מנורה מבטחים" - קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל לתגמולים שהינה קופה מסלולית (מס' אישור מ"ה 1292).

1.8.3 "מנורה גמל" - קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים שהינה קופה מסלולית (מס' אישור מ"ה 1146).

1.8.4 "מבטחים תגמולים ופיצויים" - קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים (מס' אישור מ"ה 826).

1.8.5 "מנורה מבטחים אמיר" - קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים שהינה קופה מסלולית, בעלת 2 מסלולים מבטיחי תשואה ומסלול כללי (מס' אישור מ"ה 260).

1.8.6 "מנורה מבטחים יתר" - קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים שהינה קופה מסלולית, בעלת 3 מסלולים מבטיחי תשואה ומסלול כללי (מס' אישור מ"ה 119).

1.8.7 "מנורה השתלמות" - קרן השתלמות שהינה קרן מסלולית (מס' אישור מ"ה 1148).

1.8.8 "מנורה מבטחים השתלמות" - קרן השתלמות שהינה קרן מסלולית (מס' אישור מ"ה 828).

1.8.9 "מבטחים מרכזית לפיצויים" - קופה מרכזית לפיצויים (מס' אישור מ"ה 827).

1.8.10 "מנורה מרכזית לפיצויים" - קופה מרכזית לפיצויים, שהינה קופה מסלולית (מס' אישור מ"ה 1144).

1.8.11 "מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה" - קופת גמל למטרה אחרת (מס' אישור מ"ה 1154).

רשימת התאגידים המהווים צד קשור לחברה, כהגדרת מונח זה בתקנות מס הכנסה: נידון אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים מסוג נאמנויות ללא מניות שהינם בעלי השליטה במנורה מבטחים החזקות), מנורה מבטחים החזקות וחברות המצויות בשליטה ובכלל זה מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, מנורה מבטחים פנסיה בע"מ, נחלת מנורה חברה לשיכון ופיתוח בע"מ, מנורה מבטחים נדל"ן, מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, אורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ, מנורה מבטחים משלמת בע"מ, מנורה נכסים והשקעות בע"מ וחברות בשליטה (חניון אלנבי 115 בע"מ, חצרון חברה להשקעות בע"מ, הבניינים להשכרה בע"מ), שומרה חברה לביטוח בע"מ (וחברות המצויות בשליטה שומרה נדל"ן בע"מ, סיני סוכנות לביטוח בע"מ וארנון את ויינשטוק סוכנות לביטוח (1989) בע"מ), מנורה מבטחים פיננסים בע"מ וחברות המצויות בשליטה (מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ, מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ, מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ ומנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ).

2. תחומי פעילות

החברה פועלת בתחום החיסכון הפנסיוני לטווח ארוך באמצעות ניהול קופות הגמל מהסוגים הבאים (להלן: "תחומי פעילות החברה"):

2.1. קופות גמל לא משלמות לקצבה, קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים:

קופות גמל אישיות לתגמולים ולפיצויים הינן קופות גמל שנועדו לשם חיסכון ארוך טווח. בקופת התגמולים לשכירים העובד ומעבידו מפקידים הפקדות חודשיות שוטפות עד לשיעור של 7% בגין חלק העובד ושיעור של עד 7.5% בגין חלק המעביד. בקופת התגמולים לעצמאיים העמית מפקיד לקופה כספים ללא תשלום מקביל של מעביד. העמית זכאי לניכוי או לזיכוי ממס בהתאם לתקרות שנקבעו ולתנאים הקבועים לענין זה. בקופת גמל אישית לפיצויים המעביד מפקיד כספים להבטחת זכויות עובדיו לפיצויי פיטורין והם נרשמים בקופה על שם העובד.

החל מיום 1 בינואר 2008 כספים שמופקדים בקופות הגמל (שפעלו עד סוף שנת 2007 כקופות גמל אישיות לתגמולים ולפיצויים), מיועדים למטרות קצבה בלבד, ואותן קופות גמל יפעלו בגין ההפקדות בגין שנת 2008 ואילך כקופות גמל לא משלמות לקצבה. כספי התגמולים ישתלמו לעמית רק כקצבה (קצבה העולה על סכום הקצבה המינימאלי של 3,850 ש"ח, נכון למועד פרסום התיקון, תהיה ניתנת להיוון לצורך משיכה בסכום חד פעמי). לא חל שינוי במעמדם של הכספים שהופקדו בקופות הגמל האמורות עד ליום 31 בדצמבר 2007, לרבות האפשרות לבצע משיכת הונית של כספי הפיצויים.

2.2. קרנות השתלמות:

קרנות השתלמות הינן קרנות שנועדו לשם חיסכון לצורך השתלמות המיועדת לשמירת רמתו המקצועית של העובד, ואולם בחלוף שש שנים הן ניתנות למשיכה לכל מטרה. ההפקדה לקרנות השתלמות היא בשיעור של עד 10% מהשכר עבור עובד שכיר ולעצמאי עד לתקרה הקבועה בפקודת מס הכנסה, והיא מקנה הטבות מס בהתאם לתקרת הפקדה הקבועה לענין זה.

2.3. קופות גמל מרכזיות לפיצויים:

קופות גמל מרכזיות לפיצויים הינן קופות גמל המיועדות למעסיק לשם הבטחת זכויות עובדיו לפיצויי פרישה. בקופות אלה המעסיק הוא העמית, המפקיד כספים להבטחת זכויות עובדיו כאמור וההפקדות נרשמות על שמו. החל מינואר 2011 נסגרו קופות הגמל המרכזיות לפיצויים בפני כל הפקדה נוספת.

2.4. קופות גמל להשתתפות בפנסיה תקציבית:

קופות גמל מרכזיות להשתתפות בפנסיה תקציבית הינן קופות גמל המיועדות לחיסכון ייעודי של מעביד לצורך תשלומי פנסיה תקציבית לעובדיו שיש להם הסדר פנסיה תקציבית. ההפקדות בקופות אלה הינן כספי ניכויים משכר העובדים שנוכו כהשתתפות בעלות הסדר הפנסיה התקציבית מיוחס לכל עובד.

2.5. קופות גמל למטרה אחרת:

קופות גמל למטרה אחרת הן קופות מסוגים שונים. קופת הגמל למטרה אחרת שמנהלת החברה היא קופה שנועדה להפקדת תשלומי המעסיק בגין זכויות חופשה, חגים והבראה של עובדיו על פי שיעורים הקבועים בתקנון הקופה או בהסכמים קיבוציים. הכספים בקופה נרשמים על שם העובד.

2.6. קופות גמל בניהול אישי:

קופת גמל בניהול אישי (IRA - Individual Retirement Account) מאפשרת לחוסך, בעצמו או באמצעות מנהל תיקי השקעות מטעמו, לקבל החלטות השקעה בנכסים הספציפיים שבהם יושקעו כספי הקופה, וזאת בכפוף למגבלות מסוימות שנקבעו בתקנות.

3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

בשנת 2012 לא בוצעו השקעות בהון החברה.

4. דיבידנדים

4.1. ביום 27.12.2012 חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בסך של 46,869 אלפי ש"ח. פרט לכך לא חילקה החברה דיבידנד מיום הקמתה.

4.2. דירקטוריון החברה לא קבע מדיניות חלוקת דיבידנד.

4.3. עד ליום 31 במרץ 2012, דרישות ההון העצמי המזערי הוסדרו בתקנות ניהול קופות גמל, לפיהן החברה נדרשה להון עצמי מזערי שלא יפחת מסך של 1 מיליון ש"ח צמוד למדד בסוף כל שנת כספים החל מחודש נובמבר 2001. בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 וכן חוזר בדבר דרישות ההון מחברות מנהלות שהגדילו את דרישות ההון העצמי המזערי מחברות מנהלות ("תקנות דרישות ההון המזערי"). בהתאם לתקנות דרישות ההון המזערי, ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת יעמוד על סך מינימאלי של 10 מיליוני ש"ח (למעט חריגים) ולא יפחת מהגבוה מבין סכום ההון העצמי ההתחלתי, או סכום מצרפי של: (א) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארדי ש"ח; (ב) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה בפסקה (א); (ג) 25% מההוצאות השנתיות כפי שהוגדרו בתקנות אלו.

תקנות דרישות ההון המזערי כוללות הוראות מעבר להשלמת ההפרש שבין ההון שהיה נדרש מהחברה במועדים הנקובים להלן לבין ההון שהיה נדרש ממנה ערב פרסום התקנות החדשות (להלן - "הפרש"), ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי, הגדלת ההון תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרס, 2012 לפחות 30% מההפרש;
עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2012 לפחות 60% מההפרש
עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2013 לפחות 80% מההפרש
עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2014 יושלם מלוא הפרש

- 4.4. נכון ליום 31 בדצמבר 2012 ההון עצמי של החברה הנו כ-38,250 אלפי ש"ח והוא עומד בדרישת ההון העצמי המזערי הנדרש כאמור (ההון עצמי המזערי הנדרש מהחברה לאותו המועד הנו כ-16,014 אלפי ש"ח), בהתאם לדרישות ההון המזערי הקבועות בהוראות המעבר.
- 4.5. חברה מנהלת רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות ההון המזערי, ללא התייחסות להוראות המעבר כאמור לעיל. דרישת ההון העצמי המזערי של החברה המלא, בהתאם לנתונים הכספיים נכון ליום 31 בדצמבר 2012, הינה כ-25,835 אלפי ש"ח.

פרק ב': מידע אחר**5. מידע כספי לגבי תחומי פעילות החברה**

5.1. להלן נתונים כספיים של החברה, בחלוקה לתחומי הפעילות, במהלך השנים 2010 - 2012 :

שנת 2012 (באלפי ש"ח)

מאוחד	קופת גמל למטרה אחרת	קופות גמל מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל לא משלמות לקצבה ¹	
75,013	582	4,403	18,670	51,358	סך ההכנסות מדמי ניהול(ללא המסלולים מבטיחי התשואה)
302,527	-	-	-	-	הכנסות מהשקעות
4,600	-	-	-	-	סך ההכנסות האחרות
69,654	-	-	-	-	עלויות המיוחסות לתחום הפעילות
276,077	-	-	-	-	רווחים שנוקפו לעמיתים במסלולי קופות הגמל המבטיחות תשואה
36,409	-	-	-	-	רווח לפני מיסים
11,769,978	31,101	785,763	2,150,327	8,802,787	סך נכסים מנוהלים
1,202,345	7,006	132,880	630,729	431,730	סך הפקדות והעברות לקופות (*)
940,605	5,162	95,900	286,416	553,127	סך משיכות והעברות (*)
10.86%	9.93%	9.07%	9.43%	8.76%	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו ²

(*) לא כולל העברות בין מסלולים ובין קופותינו.

שנת 2011 (באלפי ש"ח)

מאוחד	קופת גמל למטרה אחרת	קופות גמל מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל לא משלמות לקצבה ⁵	
74,653	555	4,293	16,601	53,204	סך ההכנסות מדמי ניהול(ללא המסלולים מבטיחי התשואה)
303,795	-	-	-	-	הכנסות מהשקעות
3,076	-	-	-	-	סך ההכנסות האחרות
69,343	-	-	-	-	עלויות המיוחסות לתחום הפעילות
316,401	-	-	-	-	רווחים שנזקפו לעמיתים במסלולי קופות הגמל המבטיחות תשואה
(4,220)	-	-	-	-	רווח לפני מיסים
10,664,416	27,169	689,499	1,655,384	8,292,364	סך נכסים מנוהלים
993,080	6,113	142,166	471,956	372,845	סך הפקדות והעברות לקופות (*)
880,461	5,306	73,021	243,543	558,591	סך משיכות והעברות (*)
(2.77%)	(2.92%)	(0.85%)	(3.15%)	(2.94%)	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו ⁶

(*) לא כולל העברות בין מסלולים ובין קופותינו.

5 בדו"חות הכספיים של החברה הופרדו נתוני מסלולים מבטיחי התשואה מנתוני שאר קופות הגמל שאינן מבטיחות תשואה.

6 חישוב תשואה ממוצעת נעשית על בסיס משוקלל בהתאם לנכסי כל קופת גמל, למעט המסלולים מבטיחי התשואה.

שנת 2010 (באלפי ש"ח)

מאוחד	קופת גמל למטרה אחרת	קופות גמל מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל לא משלמות לקצבה ⁷	
68,826	535	4,045	11,135	53,111	סך ההכנסות מדמי ניהול(ללא המסלולים מבטיחי התשואה)
332,783	-	-	-	-	הכנסות מהשקעות
1,819	-	-	-	-	סך ההכנסות האחרות
61,081	-	-	-	-	עלויות המיוחסות לתחום הפעילות
292,537	-	-	-	-	רווחים שנוקפו לעמיתים במסלולי קופות הגמל המבטיחות תשואה
49,810	-	-	-	-	רווח לפני מיסים
10,054,022	27,662	634,051	1,062,246	8,330,063	סך נכסים מנוהלים
981,688	5,725	195,879	347,591	432,493	סך הפקדות והעברות (לקופות *)
670,953	5,838	71,850	134,755	458,510	סך משיכות והעברות (*)
15.52%	9.62%	8.54%	8.59%	18.51%	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו ⁸

(*) לא כולל העברות בין מסלולים ובין קופותינו.

לפרטים אודות ההתפתחויות שחלו בנתונים הכספיים ראו את דו"ח הדירקטוריון על עסקי החברה, בסעיף 3 להלן.

6. סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה**6.1. הסביבה העסקית שבה פועלת החברה**

קופות הגמל מהוות חלק מהחיסכון לטווח ארוך ובינוני לשכירים ולעצמאים, המשלב הטבות מס במגוון אפשרויות חיסכון. קופת הגמל כוללות קופות גמל לא משלמות לקצבה, קרנות השתלמות וכן קופות מרכזיות לפיצויים. למרות השוני הרב ביניהן במאפייני החיסכון, בצבירה ובשיעורי התשואה נהוג להתייחס אליהן כמקשה אחת.

נכון לסוף שנת 2012, סך נכסי קופות הגמל בישראל עומד על 315,228 מיליוני ש"ח. נכון לסוף שנת 2012, נכסי קופות הגמל שבניהול החברה הנם בסך של 11,769 מיליוני ש"ח אשר מהווים כ- 3.7% מכלל שוק קופות הגמל בישראל.

6.2. לפירוט בנושא התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על מדיניות ההשקעות של הקופות ראו את דו"ח הדירקטוריון על עסקי החברה, בסעיף 5 להלן.

6.3. אירועים ומגמות בפעילות החברה

בשנים האחרונות חלו שינויים רבים בשוק החיסכון ארוך הטווח, אשר השפיעו או עשויים להשפיע על פעילות החברה, וזאת לאור שינויים במדיניות הממשלתית בשנים האחרונות אשר הינה מתן העדפה מכרעת לחיסכון במסלול הקצבתי (קרנות פנסיה ועד לשנת 2013 - ביטוחי מנהלים ועצמאיים במסלול קצבה) על פני המסלול ההוני (קופות גמל אישיות לתגמולים ולפיצויים וביטוחי מנהלים במסלול הוני), זאת כדי להבטיח יכולת קיום בכבוד

של האזרחים לאחר גיל הפרישה.

בשנים האחרונות באה מדיניות זו של הממשלה לידי ביטוי ברפורמות מקיפות בענף (בין רפורמות אשר הוצאו אל הפועל נכון למועד דוח זה ובין רפורמות עתידיות, כפי שיתואר בהמשך), אשר עניינן, בין היתר, שינוי מבנה המוצרים בתחום ושינוי הטבות המס אשר ניתנות לחוסכים לטווח ארוך, תוך מתן עדיפות לחוסכים במסלולים המיועדים לקצבה, ותוך מתן ביטוי לעקרונות של שקיפות והבטחת חוסנם של המבטחים.

להלן יתוארו בתמצית עיקרי הרפורמות אשר הונהגו בענף בשנת 2012, וכן רפורמה עתידית שהוצעה על ידי הממשלה בשנת 2012:

6.3.1. הקמת מסלוקה פנסיונית

בחודש מרס 2011 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני) (תיקון מס' 3), התשע"א-2011, ובו בוצעה הסדרת הליך רישוי של חברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית ומנגנוני הפיקוח על חברה כאמור. הוראות התיקון לחוק מסדירות את סמכויות הממונה לקביעת הוראות הנוגעות למתן רישיון לחברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית וכן הוראות ביחס לדרכי פעילותה וניהולה של מערכת סליקה פנסיונית והוראות בדבר הממשל התאגידי שיחול בה, מתוך מטרה להגן על ענייני משתמשי המסלוקה ומקבלי השירות מהמשתמשים ולמניעת ריכוזיות בתחום הייעוץ והשיווק הפנסיוני. כמו כן, התיקון לחוק קובע כללים לעניין פיקוח הממונה על אבטחת המידע המועבר במסלוקה.

מסלוקה פנסיונית צפויה לייעל את תהליכי העבודה, לאפשר ניהול ובקרה טובים יותר ולהגביר את השקיפות בניהול חסכוניות הציבור. על רקע ההתפתחויות בשוק החיסכון הפנסיוני וכדי לסייע לפרטים לקבל החלטות מושכלות באשר להתאמת אפשרויות החיסכון לצורכיהם, עולה הצורך למכן את תהליכי העבודה הנוגעים להעברת מידע וכספים לגופים המוסדיים ומהם, באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית, אשר תהיה נתונה לפיקוח הממונה. בחודש מרץ 2012 פרסם הממונה מכרז לקבלת הצעות להפעלת מסלוקה פנסיונית מרכזית, ובחודש אוגוסט 2012 פרסם הממונה כי חברת סוויפט-נס זכתה במכרז והיא זו שתקים ותפעיל את המסלוקה הפנסיונית המרכזית (להלן - "המסלוקה").

בחודש אוגוסט 2012, פורסם חוזר גופים מוסדיים 13-9-2012 בעניין חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית שמחייב את כל הגופים מוסדיים ובעלי רישיון לפעול בנושאים מסוימים, שפורטו בחוזר, אך ורק באמצעות המסלוקה. בחוזר הוכנה הקרקע לחיוב הגופים המוסדיים ובעלי הרישיון בהוצאות בגין המסלוקה הפנסיונית, אך בינתיים לא נקבעו לעניין זה הוראות. במקביל לקידום הקמת המסלוקה הפנסיונית פרסם הממונה בשנים האחרונות מספר חוזרים וטיוטות חוזרים, שמטרתם לייעל את תהליכי העבודה ולהסיר חסמים טכנולוגיים.

בחודש פברואר 2013 פרסמה המסלוקה מסמך המפרט את כללי ההתחברות למסלוקה, והממונה אישר כללים אלו וחייב את הגופים המוסדיים ובעלי הרישיון להיערך להתחברות למסלוקה בהתאם לכללים אלו. בהתאם לפרסומיה, המסלוקה צפויה להתחיל לפעול בחודש יולי 2013.

6.3.2. רפורמת דמי הניהול המרביים והגברת השקיפות בדמי ניהול

תקנות דמי הניהול החדשות

בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב-2012 (להלן - "תקנות דמי הניהול החדשות") - שמשנות, בין היתר, את השיעור המרבי של דמי ניהול שניתן לגבות בקופות גמל לא משלמות לקצבה ובביטוחי מנהלים לשיעורים הבאים: בשנת 2013 - שיעור דמי הניהול לא יעלה על 1.1% מהיתרה הצבורה ועל 4% מההפקדות השוטפות (עד להתקנת התקנות - שיעור דמי הניהול המרבי מהיתרה הצבורה היה 2% ולא נגבו דמי ניהול מההפקדות השוטפות); החל משנת 2014 - שיעור דמי הניהול לא יעלה על 1.05% מהיתרה הצבורה ועל 4% מההפקדות השוטפות.

התקנות אינן משנות את גובה דמי הניהול המרביים שמותר לגבות, בין היתר, בקרנות פנסיה מקיפות, בקופות גמל מבטיחות תשואה, בקופות ביטוח מבטיחות תשואה, בקרנות השתלמות, בקופות גמל מרכזיות או בקופות גמל למטרות אחרות.

בחודש אוקטובר 2012 פורסמה טיוטת תיקון לתקנות דמי הניהול החדשות האמורות לעיל, באופן שהחל מיום 1.7.2013 תתווסף לדמי הניהול בגין היתרה הצבורה בקופת גמל (אך לא בקרן פנסיה כללית) "ריצפה" של 9 ש"ח לחודש.

תקנות דמי הניהול החדשות צפויות להפחית באופן מהותי את הכנסות החברה. טיוטת התיקון לתקנות, ככל שתאושר על ידי ועדת הכספים, תמתן את השפעת התקנות על הכנסות החברה.

הגברת השקיפות בדמי הניהול

בחודש דצמבר 2012 פורסם חוזר גופים מוסדיים של 2012-9-22 בעניין דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, שקובע את משך התקופה המינימאלית למתן הטבה בדמי ניהול ואת המקרים והתנאים שבהם ניתן להפסיק את ההטבה קודם לתום תקופת ההתחייבות ולהעלות את דמי הניהול. החוזר אינו חל על קופ"ג מבטיחת תשואה, והוא כולל הוראות מעבר ביחס להסכמי הטבות קיימים מול עמיתים והסכמי הטבות קיימים מול מעסיקים. החוזר ייכנס לתוקף ביום 1 במרץ 2013.

טיוטת חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת

בחודש ינואר 2013, פרסם הממונה טיוטה שניה של חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת, שבה נקבע, כי על חברה מנהלת להשיב לכל מבוטח שנגבו ממנו דמי ניהול מעודכנים, בטרם חלפו חודשיים מהמועד בו נשלחה אליו הודעה בגין העלאת דמי הניהול ושלא חל עליו אחד הסייגים בטיטת חוזר ההכרעה, את הכספים שנגבו ממנו ביתר. תקופת ההשבה נשוא טיוטת החוזר היא השנים 2006 עד 2009. על חברה מנהלת להשלים את הליך השבת הכספים למבוטחים הזכאים תוך חצי שנה ממועד פרסום חוזר ההכרעה. בשלב ראשוני זה, מוקדם להעריך את השלכות הטיוטה ומידת השפעתה על החברה.

6.3.3. רפורמת הכיסוי הביטוחי בקופות גמל

בחודש דצמבר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כיסויים ביטוחיים בקופות גמל), התשע"ג-2013 וחוזר גופים מוסדיים 2012-9-20 שנועדו להגביר את התחרות והתחליפיות של מוצרי החסכון הפנסיוני השונים. התקנות והחוזר מאפשרים לחברות מנהלות לקבל רישיון סוכן תאגיד ביטוח לפי סעיף 8 לחוק הייעוץ הפנסיוני, אשר יוגבל לשיווק כיסוי ביטוחי לסיכונים מוות, לסיכונים נכות ולשחרור מתשלום בפוליסות פרט בלבד.

הוראות רפורמה זו הגדילו את יכולת התחרות של קופות הגמל הלא משלמות לקצבה למול קרנות הפנסיה. מאידך גיסא, בשנת 2013 יעדכנו קרנות הפנסיה את המקדמים שלהן, בהתאם לחוזר שפרסם הממונה בענין זה, ועדכון המקדמים צפוי להפחית בצורה מהותית את העלות הכיסוי הביטוחי לנכות הנגבה על ידי קרנות הפנסיה, באופן שכיסוי זה צפוי להיות זול מהותית מהכיסוי שניתן יהיה לרכוש באמצעות פוליסות פרט. לאור כל זאת, החברה מעריכה כי לרפורמה הנ"ל תהיה השפעה ניכרת על מבנה שוק החסכון לטווח ארוך ועל התחרות בשוק זה, אך צפוי כי קרנות הפנסיה ישארו המוצר העיקרי שישווק, בשנת 2013 ואילך, למבוטחים שמצטרפים לראשונה למוצר פנסיוני כלשהו. **המידע בכל הקשור להשלכות האפשריות של ההוראות בענין הכיסוי הביטוחי בקופות גמל ובענין עדכון מקדמי קרנות הפנסיה, הינו מידע צופה פני עתיד המתבסס על הערכות והנחות של החברה.**

6.3.4. התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני

בחודש נובמבר 2010, פרסם המפקח, תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני במטרה לצמצם את ההבדלים בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים, להגביר את השקיפות של שוק החיסכון הפנסיוני על כלל השחקנים שבו, להיטיב את טיב המוצרים המוצעים ומחירים וליצור בסיס השוואה אחיד בין המוצרים (להלן - "התכנית להגברת התחרות"). בעקבות פרסום התכנית להגברת התחרות פורסמו תקנות וחוזרים שונים, שפורטו לעיל, וכן טיוטות של הוראות רגולציה חדשות, שעדיין נותרו בגדר טיוטות, כדלקמן:

- הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), (תיקון מס' 5), תשע"ב-2012 - בחודש יולי 2012, פורסמה הצעת החוק הנ"ל, במסגרתה מוצע לקבוע, בין היתר, כי מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בביצועו על ידי בעל רישיון מסוים ובכלל זה בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול.
- טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות) - בחודש מאי 2012 פורסמה טיוטה שלישית של התקנות הנ"ל, שבמסגרתה מוצע להסדיר את המותר והאסור בכל הנוגע לתשלום דמי עמילות לסוכני ביטוח.
- טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלות הפצה)(תיקון ...), התשע"א-2011 - בחודש מאי 2012 פורסמה טיוטה שניה של התקנות, שבה מוצע לקבוע מודל לעמלת הפצה אחידה במסגרת ביצוע עסקה בשלושת סוגי המוצרים הפנסיוניים: קופת גמל, קרן פנסיה חדשה וביטוח מנהלים. מודל עמלת ההפצה המוצע קובע שיעור עמלת הפצה מירבי של 0.2% מהצבירה ועד 1.6% מההפקדות השוטפות לאותם המוצרים (על בסיס חודשי). במקרה שבו דמי הניהול הנגבים נמוכים משיעור עמלת ההפצה המירבית כאמור לעיל מוצע לאפשר תשלום עמלת הפצה מופחתת בשיעור של 40% מדי הניהול בגין הצבירה ו/או ההפקדות השוטפות, לפי העניין. לגבי קרן השתלמות לא יחול שינוי בתקרת עמלת ההפצה המותרת.

לטיוטת הוראות הרגולציה הנ"ל, ככל שתתקבלנה, השלכות אפשריות על הכנסות ורווחיות החברה, הגדלת כח הבחירה הניתן לעובד והקטנת ההשפעה של הסוכן על בחירת העובד, והגדלת הכדאיות לגופים הבנקאיים לכניסה יותר משמעותית לשוק הייעוץ. החברה מעריכה כי לתקנות ולחוזרים שיפורסמו בהתאם לתוכנית להגברת התחרות בשוק החסכון הפנסיוני תהיה השפעה ניכרת על מבנה שוק החסכון לטווח ארוך ועל התחרות בשוק זה.

המידע בכל הקשור להשלכות האפשריות של טיוטת הוראות הרגולציה הנ"ל, הינו מידע צופה פני עתיד המתבסס על הערכות והנחות של החברה. נכון למועד פרסום הדוח ולאור העובדה שמדובר בטיוטת הוראות בלבד, היישום בפועל עשוי להיות שונה באופן מהותי מזה שנחזה והוא תלוי, בין היתר, בנוסח הסופי של ההוראות הנ"ל ובהתנהגות הגורמים השונים בענף הנוגעים לעניין.

פרק ג': קופות גמל לא משלמות לקצבה, קופות גמל לתגמולים וקופות גמל אישיות לפיצויים

7. מידע כללי

7.1. מבנה תחום הפעילות והשינויים שחלו בו

ככלל, מתאפיין תחום קופות הגמל הלא משלמות לקצבה (הפועלות כקופות גמל אישיות לתגמולים ולפיצויים לעניין כספים שהופקדו בהן עד תום שנת 2007) ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות הממונה. כמו כן קיימת תחרות מתמדת ועזה על מתן השירותים בתחום. שוק ההון מתאפיין בתנודתיות של שערי ני"ע בבורסות בארץ ובעולם, המשפיעים על היקף הנכסים המנוהלים ועל תוצאותיה העסקיות של החברה.

החקיקה הרבה משפיעה על שינויים רבים בתחום לפרטים נוספים ראה סעיפים 6 ו-38 לעיל ולהלן. לשינויים אלו תתכן השפעה מהותית על פעילות התחום ותוצאותיו.

נכון למועד עריכת דו"ח זה החברה מנהלת 7 קופות גמל לא משלמות לקצבה (לרבות קופות גמל בניהול אישי) שפרטיהן מפורטים בסעיף 8 להלן.

7.2. תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם

מוצרי ביטוח מנהלים (קצבתיים, ולענין סכומים שהופקדו עד תום שנת 2007 - גם הונויים) וקרנות פנסיה מהווים מוצרים תחליפיים אפשריים לקופות גמל לתגמולים וביתר שאת לקופות גמל לא משלמות לקצבה. יחד עם זאת, מאחר וקופות גמל לתגמולים הן מוצר הוני בכל הנוגע לכספים שהופקדו בהן עד תום שנת 2007, ופוליסות ביטוח המנהלים הקצבתיים וקרנות הפנסיה הם מוצרים קצבתיים, הרי שלענין אותם כספים - מוצרי קרנות הפנסיה וביטוח המנהלים הקצבתיים מהווים תחליף שאיננו מלא, שכן במקרה של ניווד כספים מקופת גמל הונית למוצר קצבתי יהפכו הכספים לקצבתיים.

7.3. שיעור דמי הניהול המרבי הסטטוטורי ובפועל

7.3.1. בשנת 2012 היה שיעור דמי הניהול המרביים המותרים על פי הוראות הדין 2% (במונחים שנתיים), למעט בקופת הגמל "מור מנורה מבטחים", אשר לגביה נקבע שיעור דמי הניהול המרביים באופן מדורג בתקנון הקופה.

לאור רפורמת דמי הניהול המירביים (ראה פירוט בסעיף 6.3.2 לעיל), החל מיום 1.1.2013 השתנו דמי הניהול המירביים בקופות גמל לא משלמות לקצבה, למעט במסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה ובקופות גמל בניהול אישי בהם נותר שיעור דמי הניהול ללא שינוי. להלן השינוי:

- בשנת 2013 - 1.1% מהיתרה הצבורה בחשבון העמית + 4% מהתשלומים שמועברים אליה בשל העמית;
- החל מיום 1.1.14 - 1.05% מהיתרה הצבורה בחשבון העמית + 4% מהתשלומים שמועברים אליה בשל העמית.

7.3.2. להלן פירוט שיעורי דמי הניהול שנגבו בפועל¹³ מעמיתי קופות הגמל הלא משלמות לקצבה במסלולים שאינם מבטיחי תשואה, באחוזים מהצבירה:

2010	2011	2012	
1.14%	1.01%	0.90%	מנורה גמל
1.53%	1.55%	1.55%	מבטחים תגמולים ופיצויים
1.69%	1.52%	-	מנורה גמל מיתר ¹⁴
1.11%	1.28%	0.75%	מנורה מבטחים אמיר
0.35%	0.53%	1.19%	מנורה מבטחים תעוש
0.29%	0.39%	0.49%	מור מנורה מבטחים
0.86%	1.44%	0.68%	מנורה מבטחים יתר
0.89%	-	-	קואטרו מנורה תגמולים ¹⁵

7.4. מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות

לפרטים אודות מבנה ניהול ההשקעות של תחומי הפעילות השונים של החברה - ראה סעיף 27.7 להלן.

מבנה תיק ההשקעות של קופות הגמל הכלולות בתחום הפעילות, נכון ליום 31.12.2012, הוא כדלקמן:

השקעות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	מזומנים ושווי מזומנים	
19.89%	16.27%	20.40%	38.56%	4.88%	מנורה מבטחים אמיר מסלול כללי (260)
1.12%	0.03%	95.86%	1.39%	1.59%	מנורה מבטחים אמיר מדד בגין (536)
1.00%	0.07%	94.44%	1.87%	2.63%	מנורה מבטחים אמיר מדד ידוע (533)
1.20%	0.12%	92.29%	4.66%	1.74%	מנורה מבטחים יתר מסלול א (530)
1.02%	0.09%	88.72%	7.45%	2.73%	מנורה מבטחים יתר מסלול ב (531)
1.06%	0.06%	96.58%	1.28%	1.02%	מנורה מבטחים יתר מסלול ג (532)
17.38%	15.41%	19.24%	44.19%	3.78%	מנורה מבטחים יתר מסלול ד (119)
17.99%	14.04%	19.98%	44.04%	3.94%	מבטחים תגמולים ופיצויים (826)
24.05%	8.54%	2.29%	57.80%	7.32%	מור מנורה מבטחים מסלול כללי (1292)
15.53%	1.84%	2.96%	73.44%	6.24%	מור מנורה מבטחים מסלול כללי ב' (1293)
32.16%	65.33%	-	-	2.50%	מור מנורה מבטחים מסלול מנייתי (1294)
18.18%	12.27%	11.00%	52.69%	5.86%	מנורה גמל כללי (1146)

13 הנתונים אינם כוללים את שיעור דמי הניהול במסלולים מבטיחי התשואה.
 14 הנתונים המובאים בשנת 2011 נכונים עד לחודש דצמבר 2011 בו מוזגה הקופה.
 15 הנתונים המובאים בשנת 2010 נכונים עד לחודש אוגוסט 2010 בו מוזגה הקופה.

השקעות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	מזומנים ושווי מזומנים	
7.14%	2.54%	8.18%	77.12%	5.02%	מנורה גמל כללי עד 10% מניות (1147)
51.06%	46.83%	-	-	2.11%	מנורה גמל מנייתי (1255)
-	-	-	98.66%	1.34%	מנורה גמל טווח קצר (1343)
2.84%	-	1.76%	93.73%	1.67%	מנורה גמל אג"ח ממשלתי (1344)
17.81%	22.33%	15.56%	48.50%	5.81%	מנורה מבטחים - תעוש מסלול כללי (417)
45.44%	52.32%	-	-	2.24%	מנורה מבטחים - תעוש מסלול מניות (1364)

8. מוצרים ושירותים

8.1 קופות הגמל הלא משלמות לקצבה מיועדות לשכירים ולעצמאיים, אלא אם נקבע אחרת בתקנון, וההפקדות אליהן מבוצעות מידי חודש בחודשו בגין שכירים, ואחת לתקופה בגין עצמאיים. נכון למועד דו"ח זה, התחום כולל 7 קופות גמל לא משלמות לקצבה (לרבות קופת גמל בניהול אישי) כדלקמן:

8.1.1 "מנורה מבטחים תעוש - מסלול כללי" (מס' אישור מ"ה 417), ובה שני מסלולי השקעה, אשר פעילותה תחת ניהולה של החברה החלה בינואר 2008 ושאליה מוזגה ביום 1 בדצמבר 2011 קופת הגמל "מנורה גמל מיתר";

8.1.2 "מור מנורה מבטחים" (מס' אישור מ"ה 1292), שפעילותה החלה בינואר 2008 ובה שלושה מסלולי השקעה

8.1.3 "מנורה גמל" (מס' אישור מ"ה 1146), ובה חמישה מסלולי השקעה, כאשר ביום 1 ביוני 2012 מוזגו מסלולי ההשקעה "מנורה גמל לפרישה 2020" (מס' אישור מ"ה 1345) ו-"מנורה גמל לפרישה 2030" (מס' אישור מ"ה 1346) אל "מנורה גמל כללי" (מס' אישור מ"ה 1146);

8.1.4 "מבטחים תגמולים ופיצויים" (מס' אישור מ"ה 826);

8.1.5 "מנורה מבטחים אמיר" (מס' אישור מ"ה 260);

8.1.6 "מנורה מבטחים יתר" (מס' אישור מ"ה 119), ובה ארבעה מסלולי השקעה;

8.1.7 "מנורה מבטחים גמל בניהול אישי" (מס' אישור מ"ה 2082).

8.2 להלן פרטים אודות מדיניות ההשקעה של מסלולי מנורה גמל:

8.2.1 "מנורה גמל כללי" (מס' אישור קופ"ג 1146): כל הנכסים יושקעו בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי ולמגבלות שנקבעו על פיו.

8.2.2 "מנורה גמל עד 10% מניות" (מס' אישור קופ"ג 1147): עד 10% מנכסי המסלול יושקעו במניות, וניירות ערך המיירים למניות, ויתרת נכסי המסלול תושקע בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי למגבלות שנקבעו על פיו.

8.2.3. "מנורה גמל מנייתי" (מס' אישור קופ"ג 1147): לפחות 50% יושקעו מנכסי המסלול במניות, וניירות ערך המירים למניות, ויתרת נכסי המסלול תושקע בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי למגבלות שנקבעו על פיו.

8.2.4. "מנורה גמל טווח קצר" (מס' אישור קופ"ג 1343): כל נכסי המסלול יושקעו בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת, כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי ולמגבלות שנקבעו על פיו, ובלבד שלא יושקעו כספים במניות או בניירות ערך המירים למניות ולא יושקעו בנכסים שיתרת התקופה שעד פדיונם עולה על שנה, ובהנחה כי על כלל הכספים במסלול זה להיות נזילים בכל עת.

8.2.5. "מנורה גמל אג"ח ממשלתי" (מס' אישור קופ"ג 1344): בכפוף להוראות כל דין, לפחות 75% מנכסי מסלול ההשקעה יושקעו באג"ח ממשלתי. יתרת הנכסים במסלול תושקע על פי שיקול דעת החברה, בכפוף להוראות ההסדר התחיקתי, ובלבד שלא תושקע במניות.

להלן פירוט היקף הנכסים המנוהלים והפקדות של מנורה גמל (באלפי ש"ח), תוך חלוקתם בין מסלולי ההשקעה השונים:

שם המסלול	היקף ההפקדות (כולל העברות) בשנת 2012	היקף הנכסים המנוהלים ביום 31.12.2012
מנורה גמל כללי	28,409	221,974
מנורה גמל עד 10% מניות	161,668	570,671
מנורה גמל מנייתי	1,729	9,935
מנורה גמל טווח קצר	21,049	119,432
מנורה גמל אג"ח ממשלתי	29,432	77,550
מנורה גמל לפרישה 2020(*)	405	-
מנורה גמל לפרישה 2030(*)	155	-
סה"כ	242,847	999,562

(*) עד ליום 1 ביוני 2012

8.3. מבטחים תגמולים ופיצויים: היקף ההפקדות לקופה בשנת 2012 הסתכמו ב-82,652 אלפי ש"ח. היקף הנכסים המנוהלים בקופה נכון ליום 31.12.2012 הסתכם ב-1,696,028 אלפי ש"ח.

8.4. מנורה מבטחים אמיר, בעלת שלושה מסלולי השקעה כדלקמן: מסלול כללי אחד "מנורה מבטחים אמיר כללי" ושני מסלולים מבטיחי תשואה כהגדרת מונח זה בתקנות קופות גמל, "מנורה מבטחים אמיר מדד ידוע" ו-"מנורה מבטחים אמיר מדד בגין" אשר הינם מסלולים סגורים להצטרפות של עמיתים חדשים. שיעור התשואה המובטחת הוא בשיעור של 5.5% לשנה בתוספת הפרשי הצמדה לפי שיעור עלית המדד, לפי היחס בין המדד שפורסם לאחרונה לפני זקיפת הרווחים לבין המדד בגין החודש בו הופקדו הכספים לזכות העמית.

להלן פרטים אודות היקף הנכסים המנוהלים והיקף ההפקדות של מנורה מבטחים אמיר (באלפי ש"ח), תוך חלוקתם בין מסלולי ההשקעה השונים:

שם המסלול	היקף ההפקדות (כולל העברות) בשנת 2012	היקף הנכסים המנוהלים ביום 31.12.2012
מנורה מבטחים אמיר כללי	7,822	256,971
מנורה מבטחים אמיר מדד ידוע	760	103,605
מנורה מבטחים אמיר מדד בגין	1,372	344,488
סה"כ	9,954	705,064

8.5. מנורה מבטחים תעוש, בעלת שני מסלולי השקעה:

8.5.1. "מנורה מבטחים תעוש - מסלול כללי" (מס' אישור קופ"ג 417): כל הנכסים יושקעו בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי ולמגבלות שנקבעו על פיו.

8.5.2. "מנורה מבטחים תעוש - מסלול מניות" (מס' אישור קופ"ג 1364): לפחות 75% מנכסי המסלול במניות, בני"ע המירים למניות, במדדי מניות, בתעודות השתתפות בקרנות נאמנות המשקיעות במניות או בנגזרים על כל אחד מאלה בארץ ובחו"ל. יתרת הנכסים תושקע על פי שיקול דעת החברה, בכפוף להוראות ההסדר התחיקתי.

להלן פרטים אודות היקף הנכסים המנוהלים והיקף ההפקדות של מנורה מבטחים תעוש (באלפי ש"ח), תוך חלוקתם בין מסלולי ההשקעה השונים:

שם המסלול	היקף ההפקדות (כולל העברות) בשנת 2012	היקף הנכסים המנוהלים ביום 31.12.2012
מנורה מבטחים תעוש - מסלול כללי	22,608	480,617
מנורה מבטחים תעוש - מסלול מניות	437	1,964
סה"כ	23,045	482,581

8.6. "מור מנורה מבטחים", בעלת שלושה מסלולי השקעה:

8.6.1. "מור מנורה מבטחים מסלול כללי" (מס' אישור קופ"ג 1292): כל הנכסים יושקעו בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי ולמגבלות שנקבעו על פיו.

8.6.2. "מור מנורה מבטחים מסלול כללי ב'" (מס' אישור קופ"ג 1293): עד 10% מנכסי המסלול יושקעו במניות, ויתרת נכסי המסלול תושקע, בכפוף למקבלה אמורה לענין השקעה במניות, בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי ולמגבלות שנקבעו בו.

8.6.3. "מור מנורה מבטחים מסלול מנייתי" (מס' אישור קופ"ג 1294): לפחות 50% מנכסי המסלול יושקעו במניות, ויתרת נכסי המסלול תושקע בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי ולמגבלות שנקבעו בו.

להלן פרטים אודות היקף הנכסים המנוהלים והיקף ההפקדות של מור מנורה מבטחים (באלפי ש"ח), תוך חלוקתם בין מסלולי ההשקעה השונים:

שם המסלול	היקף ההפקדות (כולל העברות) בשנת 2012	היקף הנכסים המנוהלים ביום 31.12.2012
מור מנורה מבטחים מסלול כללי	31,638	101,241
מור מנורה מבטחים מסלול כללי ב'	2,667	12,575
מור מנורה מבטחים מסלול מנייתי	937	4,557
סה"כ	35,242	118,373

8.7. מנורה מבטחים יתר, בעלת ארבעה מסלולי השקעה :

8.7.1. "מנורה מבטחים יתר מסלול א'" : מסלול מבטיח תשואה כהגדרת מונח זה בתקנות קופות גמל אשר הינו מסלול סגור להצטרפות של עמיתים חדשים. שיעור התשואה המובטחת הוא ריבית צמודה בשיעור 5.5% לשנה והפרשי הצמדה בשיעור עלית המדד הידוע בחודש בו הופקד כל סכום.

8.7.2. "מנורה מבטחים יתר מסלול ב'" - מסלול מבטיח תשואה כהגדרת מונח זה בתקנות קופות גמל אשר הינו מסלול סגור להצטרפות של עמיתים חדשים. שיעור התשואה המובטחת הוא ריבית צמודה בשיעור 5.5% לשנה והפרשי הצמדה בשיעור עלית המדד בגין החודש בו הופקד כל סכום.

8.7.3. "מנורה מבטחים יתר מסלול ג'" - מסלול מבטיח תשואה כהגדרת מונח זה בתקנות קופות גמל אשר הינו מסלול סגור להצטרפות של עמיתים חדשים. שיעור התשואה המובטחת הוא ריבית צמודה בשיעור 4.5% לשנה והפרשי הצמדה בשיעור עלית המדד בגין החודש בו הופקד כל סכום.

8.7.4. "מנורה מבטחים יתר מסלול ד'" - במסלול זה יושקעו כל נכסי המסלול בהתאם לשיקול הדעת של החברה כפי שהוא מעת לעת ובכפוף למגבלות ההסדר התחיקתי.

להלן פרטים אודות היקף הנכסים המנוהלים והיקף ההפקדות של מנורה מבטחים יתר (באלפי ש"ח), תוך חלוקתם בין מסלולי ההשקעה השונים :

שם המסלול	היקף ההפקדות (כולל העברות) בשנת 2012	היקף הנכסים המנוהלים ביום 31.12.2012
מנורה מבטחים יתר מסלול א'	39	556,053
מנורה מבטחים יתר מסלול ב'	20	62,380
מנורה מבטחים יתר מסלול ג'	13,892	3,533,608
מנורה מבטחים יתר מסלול ד'	24,039	649,138
סה"כ	37,990	4,801,179

היקף הערבויות מתייחס, לתאריך הדו"חות הכספיים, לצבירה בסך כולל של כ-4.6 מיליארד ש"ח. כנגד הבטחת התשואה קיימת התחייבות של החשב הכללי במשרד האוצר לקבלת 75%-89% מהכספים בקופה והפקדתם בפקדון צמוד למדד בתנאי הצמדה בתוספת ריבית של 5.95% - 4.95% לשנה, בהתאם למסלולים. בנוסף לאמור, נתנה מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ערבות כלפי העמיתים במסלולים מבטיחי התשואה בקופת הגמל "מנורה מבטחים יתר א'- ג'", "מנורה מבטחים אמיר מדד בגין" ו-"מנורה מבטחים אמיר מדד ידוע" לכך שהתשואה נטו לאחר ניכוי דמי ניהול שתיזקף לעמיתים במסלולים אלו לא תפחת מהתשואה המובטחת על פי תקנון הקופה ובהתאם להסדר הקיים עם החשב הכללי במשרד האוצר. כמו כן, ערבה מנורה מבטחים ביטוח בע"מ להבטחת קרן ההשקעות של העמיתים במסלולים שאינם מבטיחי תשואה בקופות "מנורה מבטחים אמיר כללי" ו"מנורה מבטחים יתר מסלול ד'" וזאת לטובת עמיתים שהצטרפו לקופות עד לשנת 1994 (ובקופות "מנורה גמל - פלס" (ראה סעיף 1.8.5 להעיל) ו"מנורה מבטחים יתר" - לגבי ההפקדות שבוצעו עד ינואר 2009).

9. פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

תחום הפעילות כולל מסלולים מבטיחי תשואה המשפיעים באופן שונה על הכנסות ורווחיות החברה מאשר מסלולים שאינם מבטיחי תשואה. בשנת 2012 נוצרו לחברה רווחים בסך של 25,688 אלפי ש"ח במסלולים מבטיחי התשואה בשל עליות השערים בשוקי ההון, וזאת לעומת הפסדים בסך של 12,905 אלפי ש"ח במסלולים מבטיחי התשואה בשנת 2011. לרפורמת דמי הניהול המרביים צפויה להיות השפעה מהותית על הכנסות ורווחיות התחום (למעט ביחס למסלולים מבטיחי התשואה), החל משנת 2013 ואילך (לפרטים נוספים ראה סעיף 6.3.2 לעיל).

10. מוצרים חדשים

החל מסמוך לתום שנת 2012 החברה מנהלת קופת גמל בניהול אישי (IRA- Individual Retirement Account) - "מנורה מבטחים גמל בניהול אישי" - שמאפשרת לחוסך, בעצמו או באמצעות מנהל תיקי השקעות מטעמו, לקבל החלטות השקעה בנכסים הספציפיים שבהם יושקעו כספי הקופה, וזאת בכפוף למגבלות מסוימות שנקבעו בתקנות. לקופת גמל בניהול אישי ניתן להעביר כספי חוסכים עצמאיים בעלי קופת גמל נזילה, וכספים של חוסכים עצמאיים שהופקדו לגבי הכנסה לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה (השתכרות או ריווח מעבודה). נכון למועד הדוח פעילות קופה זו מינורית ביותר.

11. עמיתים

11.1. אופי היחסים שבין החברה לעמיתים הינו בהתאם לתקנוני קופות הגמל, ובכפוף להוראות הדין החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים.

11.2. עמיתי קופות הגמל של החברה נחלקים לשני סוגים עיקריים:

- "עמית-שכיר" - עמית שהוא עובד, אשר מעבידו משלם בעדו כספים לקופת הגמל.
- "עמית-עצמאי" - עמית יחיד המשלם כספים לקופת גמל בעד עצמו, לרבות עובד המשלם כספים כאמור מבלי שמעבידו משלם במקביל כספים לקופת הגמל. בהקשר זה יצוין, כי "מור - מנורה מבטחים" מיועדת למשרתי הקבע ובני משפחתם בלבד, ואינה פתוחה בפני עמיתים אחרים.

להלן נתונים לגבי העמיתים של החברה בתחום הפעילות בשנת 2012 לפי סוגי העמיתים של החברה כאמור לעיל (נתוני משיכות, הפקדות והעברות באלפי ש"ח):

עמיתים שכירים	עמיתים עצמאים	
מנורה גמל		
16,392	10,211	מספר חשבונות עמיתים
31,957		הפקדות
(42,511)		משיכות
155,290		העברות אל/מקופת הגמל
מבטחים תגמולים ופיצויים		
322,271	929	מספר עמיתים
78,072		הפקדות
(78,320)		משיכות
(26,917)		העברות אל/מקופת הגמל
מנורה מבטחים אמיר		
8,298	6,311	מספר עמיתים
9,620		הפקדות
(37,725)		משיכות
(30,048)		העברות אל/מקופת הגמל
מנורה מבטחים תעוש		
2,216	14,375	מספר עמיתים
14,494		הפקדות
(26,195)		משיכות
(28,930)		העברות אל/מקופת הגמל

עמיתים שכירים	עמיתים עצמאים	
מור מנורה מבטחים		
35,266		מספר עמיתים
	24,951	הפקדות
	(473)	משיכות
	7,412	העברות אל/מקופת הגמל
מנורה מבטחים יתר		
892	70,312	מספר עמיתים
	27,569	הפקדות
	(224,227)	משיכות
	(47,302)	העברות אל/מקופת הגמל

11.3. כאמור לעיל, לתחום הפעילות מספר רב של עמיתים, ולכן אין תלות בלקוח בודד, או במספר מצומצם של לקוחות, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי פעילות התחום.

11.4. לתחום הפעילות אין לקוח בודד אשר ההכנסות ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה.

פרק ד': קרנות השתלמות**12. מידע כללי****12.1. מבנה תחום הפעילות והשינויים שחלו בו**

קרנות השתלמות מיועדות למימון השתלמות מקצועיות אולם ניתן למשוך מהן כספים לכל מטרה אחרת בתום 6 שנים ממועד ההפקדה הראשונה, ללא תשלום מס. ההפקדות בקרנות ההשתלמות לשכירים נעשות על ידי המעסיק והעובד ונרשמות על שם העובד - שיעורי ההפקדות מתוך השכר נקבעו בהתאם לפקודת מס הכנסה והם עד 7.5% למעסיק ועד 2.5% לעובד, אך ניתן לקבוע בהסכם קיבוצי שיעורי הפקדות שונים מאלה. ההפקדות מוכרות למעסיק כהוצאות. ההפקדות לקרנות השתלמות לעצמאים מותרות רק למי שיש לו הכנסה מעסק או ממשלח יד בכפוף לתקרת הכנסה.

ככלל, מתאפיין תחום קרנות ההשתלמות ברגולציה רבה, בדומה לתחום קופות הגמל הלא משלמות לקצבה. האמור בסעיפים 6 ו-38 נכונים גם לענין קרנות ההשתלמות.

נכון למועד הדו"ח החברה מנהלת 3 קרנות השתלמות כמפורט בסעיף 13 (לרבות קרן השתלמות בניהול אישי).

12.2. תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם

קרנות השתלמות מוגדרות הן כמוצר פנסיוני (בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומסלקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 (להלן - "חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני"), והן כנכס פיננסי (בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995). למרות זאת, אין לקרנות ההשתלמות מוצרים תחליפיים, המאפשרים קבלת הטבות מס דומות בגין ההפקדות להם.

12.3. שיעור דמי הניהול המרבי הסטטוטורי ובפועל

שיעור דמי הניהול המרביים המותרים על פי הוראות הדין הנם 2% (במונחים שנתיים), כאמור, רפורמת דמי הניהול המירביים לא משנה שיעור זה. להלן פירוט שיעורי דמי הניהול שנגבו בפועל מעמיתי קרנות ההשתלמות, באחוזים מהצבירה:

	2010	2011	2012	
	1.14%	1.11%	0.95%	מנורה השתלמות
	1.22%	1.16%	1.02%	מנורה מבטחים השתלמות

12.4. מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות

לפרטים אודות מבנה ניהול ההשקעות של תחומי הפעילות השונים של החברה - ראה סעיף 27.7 להלן.

מבנה תיק ההשקעות של קופות הגמל הכלולות בתחום הפעילות, נכון ליום 31.12.2012, הוא כדלקמן:

השקעות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	מזומנים ושווי מזומנים	
20.15%	14.59%	8.84%	51.16%	5.26%	מנורה מבטחים השתלמות מסלול להבה כללי (828)
-	-	-	94.01%	5.99%	מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח ממשלתי צמוד (1407)
-	-	-	97.31%	2.69%	מנורה מבטחים השתלמות אג"ח ממשלתי שקלי (1408)
44.26%	-	0.20%	50.01%	5.52%	מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח קונצרניות (1406)
38.04%	60.89%	-	-	1.07%	מנורה מבטחים השתלמות מסלול מניות חו"ל (1409)
22.19%	72.62%	-	-	5.19%	מנורה מבטחים השתלמות מסלול מניות (1366)
18.45%	11.36%	10.72%	52.44%	7.03%	מנורה השתלמות כללי (1148)
8.88%	2.03%	7.72%	73.03%	8.34%	מנורה השתלמות עד 10% מניות (1149)
30.40%	62.40%	-	0.69%	6.51%	מנורה השתלמות מנייתי (1256)
4.14%	-	4.13%	86.50%	5.23%	מנורה השתלמות מדדי (1110)
-	-	0.10%	94.76%	5.14%	מנורה השתלמות שקלי (1114)

13. מוצרים ושירותים

קרנות השתלמות מיועדות לשכירים ולעצמאיים, וההפקדות מבוצעות מידי חודש בחודשו בגין שכירים, ואחת לתקופה בגין עצמאיים.

תחום זה בחברה מונה 3 קרנות השתלמות:

13.1. "מנורה השתלמות" (מס אישור מ"ה 1148), בעלת חמישה מסלולי השקעה כדלקמן:

13.1.1. "מנורה השתלמות כללי" (מס אישור קופ"ג 1148) במסלול זה יושקעו כל נכסי המסלול בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שישתנה מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי למגבלות שנקבעו על פיו.

13.1.2. "מנורה השתלמות עד 10% מניות" (מס אישור קופ"ג 1149) - עד 10% מנכסי המסלול יושקעו במניות, וניירות ערך המירים למניות, ויתרת נכסי המסלול תושקע בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שישתנה מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי למגבלות שנקבעו על פיו.

13.1.3. "מנורה השתלמות מנייתי" (מס אישור קופ"ג 1256) לפחות 50% מנכסי המסלול יושקעו במניות, וניירות ערך המירים למניות, ויתרת נכסי המסלול תושקע בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שישתנה מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי למגבלות שנקבעו על פיו.

13.1.4. "מנורה השתלמות מדדי" (מס אישור קופ"ג 1110) - לפחות 75% מנכסי המסלול יושקעו בנכסים צמודים למדד ולא תהיה השקעה במניות.

13.1.5. "מנורה השתלמות שקלי" (מס אישור קופ"ג 1114) - לפחות 75% מנכסי המסלול יושקעו בנכסים נושאי ריבית שקלית ועד 25% בכל השקעה אחרת.

להלן פרטים אודות היקף הנכסים המנוהלים והיקף ההפקדות של מנורה השתלמות (באלפי ש"ח), תוך חלוקתם בין מסלולי ההשקעה השונים:

שם המסלול	היקף ההפקדות (כולל העברות) בשנת 2012	היקף הנכסים המנוהלים ביום 31.12.2012
מנורה השתלמות כללי	100,340	399,772
מנורה השתלמות כללי עד 10% מניות	308,484	699,185
מנורה השתלמות מנייתי	5,029	15,246
מנורה השתלמות מדדי	20,193	55,063
מנורה השתלמות שקלי	18,379	71,436
סה"כ	452,425	1,240,702

13.2. "מנורה מבטחים השתלמות" (מס' אישור מ"ה 828) ובה שישה מסלולי השקעה:

13.2.1. "מנורה מבטחים השתלמות מסלול להבה כללי" (מס' אישור קופ"ג 828) - כל נכסי המסלול יושקעו בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי ולמגבלות שנקבעו על פיו. ביום 1 בינואר 2012 מוזג אל מסלול זה מסלול ההשקעה "להבה מסלול כללי" (מס' אישור קופ"ג 561) ושונה שם המסלול לשמו הנוכחי בהתאם לתיקון תקנון הקרן (בשמו הקודם - "מבטחים השתלמות מסלול כללי").

13.2.2. "מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח קונצרניות" (מס' אישור קופ"ג 1406) - לפחות 75% מנכסי המסלול יושקעו באגרות חוב קונצרניות של חברות ציבוריות, בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת. יתרת נכסי מסלול ההשקעה תושקע לפי שיקול דעתה של החברה המנהלת. בכל מקרה שהוא לא תבוצע השקעה במניות.

13.2.3. "מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח ממשלתי צמוד" (מס' אישור קופ"ג 1407) - לפחות 75% מנכסי המסלול יושקעו בניירות ערך הנכללים במדד "מדדיות ממשלתיות" כפי שיפורסם מעת לעת על-ידי הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ, לרבות בניירות ערך העוקבים אחר אותו מדד, בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת. יתרת נכסי מסלול ההשקעה תושקע באגרות חוב ממשלתיות, באגרות חוב מדינה אחרות או במזומנים בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת. בכל מקרה שהוא לא תבוצע השקעה במניות.

13.2.4. "מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח ממשלתי שקלי" (מס' אישור קופ"ג 1408) - לפחות 75% מנכסי המסלול יושקעו בניירות ערך הנכללים במדד "שקליות ממשלתיות" כפי שיפורסם מעת לעת על-ידי הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ, לרבות בניירות ערך העוקבים אחר אותו מדד, בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת. יתרת נכסי מסלול ההשקעה תושקע באגרות חוב ממשלתיות, באגרות חוב מדינה אחרות או במזומנים בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת. בכל מקרה שהוא לא תבוצע השקעה במניות. ביום 1 בינואר 2012 מוזג אל מסלול זה מסלול ההשקעה "להבה מסלול שקלי" (מס' אישור קופ"ג 1380).

13.2.5. "מנורה מבטחים השתלמות מסלול מניות חו"ל" - לפחות 75% מנכסי מסלול ההשקעה יושקעו בניירות ערך הנסחרים בבורסות חו"ל לפי חלוקה גיאוגרפית שתקבע על ידי החברה המנהלת, או בניירות ערך ישראלים הנסחרים בבורסת תל אביב העוקבים אחר מדדי מניות בחו"ל, בהתאם לשיקול הדעת של החברה המנהלת. יתרת נכסי המסלול תושקע באגרות חוב או במזומנים. ביום 1 בינואר 2012, שונה שם המסלול לשמו הנוכחי בהתאם לתיקון תקנון הקרן (בשמו הקודם - מנורה מבטחים השתלמות מסלול חו"ל).

13.2.6. "מנורה מבטחים השתלמות מסלול מניות" - לפחות 75% מנכסי המסלול יושקעו במניות, בני"ע המירים למניות, במדדי מניות, בתעודות השתתפות בקרנות נאמנות המשקיעות במניות או בנגזרים על כל אחד מאלה בארץ ובחו"ל. יתרת הנכסים במסלול תושקע על פי שיקול דעת החברה, בכפוף להוראות ההסדר התחיקתי.

להלן פרטים אודות היקף הנכסים המנוהלים והיקף ההפקדות של "מנורה מבטחים השתלמות" (באלפי ש"ח), תוך חלוקתם בין מסלולי ההשקעה השונים:

שם המסלול	היקף ההפקדות (כולל העברות) בשנת 2012	היקף הנכסים המנוהלים ביום 31.12.2012
מנורה מבטחים השתלמות מסלול להבה כללי	115,488	742,337
מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח קונצרניות	7,139	24,590
מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח ממשלתי צמוד	23,588	56,957
מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח ממשלתי שקלי	29,489	77,857
מנורה מבטחים השתלמות מסלול מניות חו"ל	1,122	4,089
מנורה מבטחים השתלמות מסלול מניות	1,478	3,795
סה"כ	178,304	909,625

13.3. "מנורה מבטחים השתלמות בניהול אישי" (מס' אישור מ"ה 2084).

14. פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

מאחר שתחום הפעילות כולל רק קרנות השתלמות, הרי שמדובר בקבוצת מוצרים דומים אחר. על כן, ראה פרטים אודות פילוח הכנסות והרווחיות ממוצר זה בסעיף 5 לעיל.

15. מוצרים חדשים

החל מסמוך לתום שנת 2012 החברה מנהלת קרן השתלמות בניהול אישי (IRA - Individual Retirement Account) - "מנורה מבטחים השתלמות בניהול אישי" שמאפשרת לחוסך, בעצמו או באמצעות מנהל תיקי השקעות מטעמו, לקבל החלטות השקעה בנכסים הספציפיים שבהם יושקעו כספי הקופה, וזאת בכפוף למגבלות מסוימות שנקבעו בתקנות. לקרן השתלמות בניהול אישי ניתן להעביר כספי עמית-עצמאי ועמית-שכיר, לרבות כספים לא נזילים. נכון למועד דוח זה פעילות קרן השתלמות זו מינורית ביותר.

16. עמיתים

16.1. אופי היחסים שבין החברה לעמיתים הינו בהתאם לתקנוני קרנות ההשתלמות, ובכפוף להוראות הדין החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים.

16.2. עמיתי קרנות ההשתלמות של החברה נחלקים לשני סוגים עיקריים:

- "עמית-שכיר" - עמית שהוא עובד, אשר מעבידו משלם בעדו כספים לקרן ההשתלמות.
- "עמית-עצמאי" - עמית יחיד שיש לו הכנסה מעסק או ממשלח יד, המשלם כספים לקרן ההשתלמות בעד עצמו.

להלן נתונים לגבי העמיתים בקרנות ההשתלמות של החברה בשנת 2012 לפי סוגי העמיתים כאמור לעיל (נתוני משיכות, הפקדות והעברות באלפי ש"ח):

עמיתים עצמאים	עמיתים שכירים	
מנורה השתלמות		
5,630	38,414	מספר חשבונות עמיתים
232,312		הפקדות
(101,099)		משיכות
157,613		העברות ל/ממנורה השתלמות
מנורה מבטחים השתלמות		
10,460	20,529	מספר חשבונות עמיתים
135,412		הפקדות
(77,348)		משיכות
(65,609)		העברות ל/ממנורה מבטחים השתלמות

16.3. כאמור לעיל, לתחום הפעילות מספר רב של עמיתים, ולכן אין תלות בלקוח בודד, או במספר מצומצם של לקוחות, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי פעילות התחום.

16.4. לתחום הפעילות אין לקוח בודד אשר ההכנסות ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה.

פרק ה': קופות גמל מרכזיות**17. מידע כללי****17.1. מבנה תחום הפעילות והשינויים שחלו בו**

ככלל, מתאפיין תחום קופות הגמל המרכזיות לפיצויים ברגולציה רבה, בדומה לתחום קופות הגמל לא משלמות לקצבה. התחום כולל מספר קופות מסוגים שונים:

- קופות מרכזיות לפיצויים, המיועדת למעביד, המבקש לצבור כספים להבטחת פיצויי פיטורין לעובדיו. הקופה אינה קופה אישית, העמית הינו המעביד וצבירת הכספים היא במרוכז על שם המעביד, עבור עובדיו. ההפרשות לקופה מוכרות כהוצאה למעביד והכספים נמצאים בבעלותו עד לשחרורם לטובת עובדיו. החל מחודש ינואר 2011 נסגרו הקופות המרכזיות לפיצויים להפקדות חדשות.
- קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית, בה מפקידים מעסיקים ניכויים משכרם של עובדיהם שנועדו להשתתפות בעלויות הסדרי הפנסיה התקציבית בהתאם להוראות חוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) התשס"ג-2003. קופת הגמל מיועדת לחיסכון ייעודי של מעביד לצורך תשלומי פנסיה תקציבית לעובדיו, שיש להם הסדר פנסיה תקציבית, מתוך כספים שנוכו משכרם של העובדים האמורים כהשתתפות בעלות הסדר הפנסיה התקציבית. ככלל, מעבידים (למעט המדינה) שיש להם עובדים עם הסדרי פנסיה תקציבית מחויבים בהפקדת הכספים כאמור בקופות גמל מרכזיות להשתתפות בפנסיה תקציבית. הפקדות העמית-המעביד בקופה נעשות תוך ייחוס החלק היחסי של ההפקדה לכל עובד, תוך זיהוי שמי של העובד, על מנת שכספים אלה ישמשו בעתיד לצורך תשלומי פנסיה תקציבית לאותו עובד בלבד (ובמידה ולגבי אותו עובד ימצא שאינו זכאי לפנסיה תקציבית - ישולמו לו הכספים הרשומים בגינו בסכום חד-פעמי).

נכון למועד עריכת דו"ח זה החברה מנהלת 3 קופות מרכזיות - שתי קופות גמל מרכזיות לפיצויים וקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית, כמפורט בסעיף 18 להלן:

17.1.1. "מבטחים מרכזית לפיצויים" (מס' אישור מ"ה 827);

17.1.2. "מנורה מרכזית לפיצויים" (מס' אישור מ"ה 1144) בעלת שלושה מסלולי השקעה.

17.1.3. "מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית" (מס' אישור מ"ה 1280) בעלת שני מסלולי השקעה.

17.2. תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם

קופות הגמל המרכזיות להשתתפות בפנסיה תקציבית הן מוצר ייחודי ואין להן מוצר תחליפי. כאמור, קופת גמל מרכזית לפיצויים סגורה להפקדות חדשות.

17.3. שיעור דמי הניהול המרבי הסטטוטורי ובפועל

שיעור דמי הניהול המרביים המותרים על פי הוראות הדין הנם 2% (במונחים שנתיים), כאמור, רפורמת דמי הניהול המירביים לא משנה שיעור זה. להלן שיעורי דמי הניהול שנגבו בפועל מעמית תחום הפעילות, באחוזים מהצבירה:

2010	2011	2012	
1.04%	0.94%	0.91%	מבטחים מרכזית לפיצויים
0.21%	0.21%	0.31%	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית
1.26%	0.87%	0.76%	מנורה מרכזית לפיצויים

17.4. מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות

לפרטים אודות מבנה ניהול ההשקעות של תחומי הפעילות השונים של החברה - ראה סעיף 27.7 להלן.

מבנה תיק ההשקעות של קופות הגמל הכלולות בתחום הפעילות, נכון ליום 31.12.2012, הוא כדלקמן:

השקעות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	מזומנים ושווי מזומנים	
15.45%	12.16%	10.85%	55.71%	5.84%	מבטחים מרכזית לפיצויים (827)
14.56%	12.32%	7.70%	59.58%	5.84%	מנורה מרכזית לפיצויים (1144)
5.70%	3.41%	6.10%	79.92%	4.87%	מנורה מרכזית לפיצויים עד 10% מניות (1145)
0.89%	-	4.04%	93.31%	1.77%	מנורה מרכזית לפיצויים ללא מניות (1374)
18.89%	8.77%	2.88%	63.18%	6.28%	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית (1280)
0.09%	-	3.52%	95.54%	0.85%	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית ללא מניות (1359)

18. מוצרים ושירותים

קופה מרכזית לפיצויים מיועדת למעביד, וכאמור לעיל, החל משנת 2011 מוצר זה סגור להפקדות חדשות ומנוהל כמוצר ב-Runoff.

קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית מיועדת לחיסכון ייעודי של מעביד לצורך תשלומי פנסיה תקציבית לעובדיו שיש להם הסדר פנסיה תקציבית, מתוך כספים שנוכו משכרם של העובדים האמורים כהשתתפות בעלות הסדר הפנסיה התקציבית. הפקדות העמית-המעביד בקופה נעשות תוך ייחוס החלק היחסי של ההפקדה לכל עובד, תוך זיהוי שמי של העובד, על מנת שכספים אלה ישמשו בעתיד לצורך תשלומי פנסיה תקציבית לאותו עובד בלבד.

נכון למועד עריכת דו"ח זה, התחום כולל 3 קופות מרכזיות - שתי קופות גמל מרכזיות לפיצויים וקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית:

18.1. "מבטחים מרכזית לפיצויים" (מס' אישור מ"ה 827) - היקף ההפקדות לקופה בשנת 2012 הסתכמו ב-16,579 אלפי ש"ח. היקף הנכסים המנוהלים בקופה נכון ליום 31.12.2012 הסתכם ב-177,479 אלפי ש"ח.

18.2. "מנורה מרכזית לפיצויים" (מס' אישור מ"ה 1144) בעלת שלושה מסלולי השקעה כדלקמן:

18.2.1. "מנורה מרכזית לפיצויים כללי" (מס' אישור קופ"ג 1144) - כל נכסי המסלול יושקעו בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי ולמגבלות שנקבעו בו.

18.2.2. "מנורה מרכזית לפיצויים עד 10% מניות" (מס' אישור קופ"ג 1145) - עד 10% מנכסי המסלול יושקעו במניות, וניירות ערך המירים למניות, ויתרת נכסי המסלול תושקע בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי ולמגבלות שנקבעו על פיו.

18.2.3. "מנורה מרכזית לפיצויים ללא מניות" (מס' אישור קופ"ג 1374) - כל נכסי המסלול יושקעו בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי למגבלות שנקבעו על פיו, ללא השקעה במניות או בניירות ערך המירים למניות.

להלן פרטים אודות היקף הנכסים המנוהלים וההפקדות של מנורה מרכזית לפיצויים (באלפי ש"ח), תוך חלוקתם בין מסלולי ההשקעה השונים:

שם המסלול	היקף ההפקדות (כולל העברות) בשנת 2012	היקף הנכסים המנוהלים ביום 31.12.2012
מנורה מרכזית לפיצויים כללי	5,966	37,703
מנורה מרכזית לפיצויים עד 10% מניות	22,342	131,244
מנורה מרכזית לפיצויים ללא מניות	15,590	75,567
סה"כ	43,898	244,514

18.3. "מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית" (מס' אישור מ"ה 1280) שבה שני מסלולי השקעה כדלקמן:

18.3.1. "מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית" (מס' אישור קופ"ג 1280) - כל נכסי המסלול יושקעו בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שיהא מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי ולמגבלות שנקבעו בו.

18.3.2. "מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית מסלול ללא מניות" (מס' אישור קופ"ג 1359) - כל נכסי המסלול יושקעו בהתאם לשיקול הדעת של החברה, כפי שישתנה מעת לעת, ובכפוף להוראות ההסדר התחיקתי למגבלות שנקבעו על פיו, ללא השקעה במניות או בניירות ערך המירים למניות.

להלן פרטים אודות נכסי מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית (באלפי ש"ח), תוך חלוקתם בין מסלולי ההשקעה השונים:

שם המסלול	היקף ההפקדות (כולל העברות) בשנת 2012	היקף הנכסים המנוהלים ביום 31.12.2012
מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית	29,041	176,812
מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית ללא מניות	43,362	186,958
סה"כ	72,403	363,770

19. פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

מאחר שתחום הפעילות כולל רק קופות מרכזיות, הרי שמדובר בקבוצת מוצרים דומים אחת. על כן, ראה פרטים אודות פילוח הכנסות והרווחיות ממוצר זה בסעיף 5 לעיל.

20. מוצרים חדשים

בתחום הפעילות, אין נכון למועד דו"ח זה, מוצר מהותי חדש.

21. עמיתים

21.1. אופי היחסים שבין החברה לעמיתים הינו בהתאם לתקנון הקופה המרכזית לפיצויים, ובכפוף להוראות הדין החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים, לרבות חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003 עבור "מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית" (מס' מ"ה 1280).

להלן נתונים לגבי עמיתי הקופות המרכזיות לפיצויים (כאמור - מעבידים בלבד) של החברה בשנת 2012 (נתוני משיכות, הפקדות והעברות באלפי ש"ח):

מעבידים	
	מבטחים מרכזית לפיצויים
1,347	מספר עמיתים
6	הפקדות
(11,727)	משיכות
(30,319)	העברות ל/ממבטחים מרכזית לפיצויים
	מנורה מרכזית לפיצויים
698	מספר עמיתים
2	הפקדות
(21,749)	משיכות
24,813	העברות ל/ממנורה מרכזית לפיצויים
	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית
222	מספר עמיתים
72,403	הפקדות
(18,547)	משיכות
-	העברות ל/ממנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית

21.2. כאמור לעיל, לתחום הפעילות מספר רב של עמיתים, ולכן אין תלות בלקוח בודד, או במספר מצומצם של לקוחות, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי פעילות התחום.

21.3. לתחום הפעילות אין לקוח בודד אשר ההכנסות ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה.

פרק ו': קופות גמל למטרה אחרת**22. מידע כללי****22.1. מבנה תחום הפעילות והשינויים שחלו בו**

ככלל, מתאפיין התחום ברגולציה רבה, בדומה לתחום קופות הגמל לא משלמות לקצבה. חוק קופות הגמל קבע, כי לא יינתן אישור לקופות גמל חדשות למטרה אחרת לגבי קרן המיועדת לתשלום דמי חגים, דמי תאונה ותשלומים אחרים כיוצא באלה, וכי לא יינתן אישור לקופות גמל חדשות למטרה אחרת לגבי קרן המיועדת לתשלום דמי חופשה, אלא אם הוקמה לפי הוראות חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951.

החברה מנהלת קופת גמל אחת למטרה אחרת, קופת הגמל "מבטחים - קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה" (מס' אישור מ"ה 1154) שמיועדת, בין היתר, לתשלום דמי חופשה וחגים, ומשכך היא משתייכת לקבוצה סגורה של קופות גמל מסוג זה, אליה לא יצורפו עוד קופות גמל חדשות.

22.2. חסמי הכניסה והיציאה העיקריים

כאמור, לא יינתנו עוד אישורי קופת גמל לקופות גמל חדשות דוגמת "מבטחים - קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה".

לפרטים כלליים אודות חסמי הכניסה והיציאה העיקריים - ראה סעיף 27.5 להלן.

22.3. תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם

אין מוצר תחליפי המאפשר למעביד הפקדה כוללת, של חלק או מלוא התחייבויותיו של המעביד בגין תשלום דמי חופשה, חגים והבראה לעובדיו, תוך הכרה בהפקדות כהוצאה למעביד.

22.4. מבנה התחרות והשינויים החלים בו

תחום פעילות זה הינו ייחודי ואינו עתיר תחרות. נכון למועד דו"ח זה קיימות רק מספר מועט של קופות גמל, שקיבלו אישור לפעול כקופת גמל למטרה אחרת או כקופת גמל לדמי חופשה, ועל כן אין לתחום הפעילות תחרות מהותית. כאמור, הוראות חוק קופות הגמל סתמו את הגולל על האפשרות לכניסת קופות גמל דומות חדשות לתחום.

22.5. שיעור דמי הניהול המרבי הסטטוטורי ובפועל

שיעורי דמי הניהול המרבי המותרים סטטוטורית ושיעור דמי הניהול שנגבו בפועל מעמיתי קופת הגמל הנם 2% (במונחים שנתיים) (כאמור רפורמת דמי הניהול המירביים לא משנה שיעור זה).

22.6. מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות

לפרטים אודות מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות - ראה סעיף 27.7 להלן.

מבנה תיק ההשקעות של תחום הפעילות, נכון ליום 31.12.2012, הוא כדלקמן:

השקעות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	מזומנים ושווי מזומנים	
19.03%	11.92%	5.25%	55.78%	8.02%	מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה

23. מוצרים ושירותים

מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה הינה קופת גמל אישית למטרה אחרת, המיועדת לעובדים שכירים. ההפקדות בקופה נעשות בידי המעסיק, ונרשמות על שם העובד. ההפקדות בקופה מיועדות לצורך כיסוי חובותיו של המעביד לתשלום דמי חופשה, חגים והבראה לעובדיו. שיעורי ההפקדות מתוך השכר המבוטח קבועים בתקנון הקופה כברירת מחדל, אך ניתן לקבוע בהסכם קיבוצי שיעורי הפקדות שונים.

ההפרשות לקופה מוכרות כהוצאה למעביד. הקופה משלמת לעמיתה את הכספים שנצברו בחשבונם אחת לשנה (במועד שיקבע בתיאום עם המעביד) או בעת פרישה מעבודה (שאז רשאי העובד למשוך את כספו ללא צורך באישור המעביד).

כאמור, התחום כולל קופת גמל אחת למטרה אחרת: "מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה".

היקף ההפקדות לקופה הנ"ל בשנת 2012 הסתכם בכ-7,006 אלפי ש"ח. היקף הנכסים המנוהלים במסגרת הקופה הנ"ל נכון ליום 31.12.2012 הסתכם בכ-31,101 אלפי ש"ח.

24. פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

מאחר שלתחום הפעילות מוצר פעיל אחד, ראה פרטים אודות פילוח ההכנסות והרווחיות ממוצר זה בסעיף 5 לעיל.

25. מוצרים חדשים

בתחום הפעילות, אין נכון למועד דו"ח זה, מוצר מהותי חדש.

26. עמיתים

26.1. אופי היחסים שבין החברה לעמיתים הינו בהתאם לתקנון הקופה, ובכפוף להוראות הדין החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים.

להלן נתונים לגבי העמיתים של "מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה" (כאמור - עמיתים שכירים בלבד) של החברה בשנת 2012 (הנתונים לגבי הפקדות ומשיכות באלפי ש"ח):

עמיתים שכירים	
45,355	מספר עמיתים
7,006	הפקדות
(5,162)	משיכות
-	העברות ל/מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה

26.2. כאמור לעיל, לתחום הפעילות מספר רב של עמיתים, ולכן אין תלות בלקוח בודד, או במספר מצומצם של לקוחות, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על פעילות התחום.

26.3. לתחום הפעילות אין לקוח בודד אשר ההכנסות ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה.

פרק ז': עניינים הנוגעים לפעילות החברה בכללותה

27. מידע כללי נוסף

27.1. מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תחום הפעילות

החקיקה הרבה בתחום בשנים האחרונות מחוללת שינויים רבים בתחום, וצפויה גם בעתיד להמשיך ולחולל שינויים נוספים. החברה מעריכה כי לשינויים אלו תתכן השפעה מהותית על פעילות התחום ותוצאותיו ולרבות הגברת התחרות בין הגופים המוסדיים השונים. לפירוט בדבר מגבלות החקיקה ראה סעיפים 6 לעיל ו-38 להלן.

27.2. שינויים בהיקף הפעילות ורווחיות החברה

27.2.1. היקף הפעילות

בענף - נכון לפרסום דוח זה טרם פורסמו התוצאות העסקיות המצרפיות לשנת 2012 של החברות המנהלות, ולפיכך לחברה אין מידע לגבי היקף הפעילות והרווח המצרפי בענף.

היקף הפעילות בחברה - בשנת הדוח חל גידול בהיקף הנכסים המנוהל על ידי החברה כתוצאה מעליית שווי הנכסים בקופות הגמל וכתוצאה מגיוס נטו חיובי.

דמי הניהול של המסלולים שאינם מבטיחי תשואה בקופות הגמל שבניהול החברה עלו בשנת 2012 ב-0.47% (לעומת 8.47% בשנת 2011). העלייה מוסברת כתוצאה מהתשואה החיובית בשוקי ההון וכן מגיוס חיובי נטו ומצד שני ירידה בשיעור דמי הניהול בקופות הגמל אשר בניהול החברה.

בשנת 2012 חל גידול בהיקף הייעוץ הניתן לעמיתים על ידי יועצים פנסיוניים.

27.2.2. רווחיות

בענף - רווחיות החברות המנהלות בשנת 2012 הושפעה מהגידול בהיקף הנכסים המנוהלים כתוצאה מהתשואה החיובית בשוקי ההון, התחרות החריפה בין החברות המנהלות, אשר באה לידי ביטוי, בין השאר, בהנחות ניכרות בדמי הניהול, ובהעלאת העמלות המשולמות לסוכנים. בנוסף, ממשיכה מגמת עליה בהוצאות הנובעת מדרישות הרגולציה ומדרישות השוק לגבי שירותי מחשוב, ומתן שירותים לעמיתים.

בחברה - רווחיות החברה בשנת 2012 הושפעה מהרווחים בגין המסלולים מבטיחי התשואה לעמיתים בסך 25,688 אלפי ש"ח ומעליה בהיקף הנכסים המנוהל כתוצאה מהתשואות החיוביות בשוק ההון ומגיוס נטו חיובי, תוך שמירה על היקף הוצאות דומה ביחס לשנת 2011.

27.3. שינויים טכנולוגיים

החברה מקבלת שירותי תפעול וניהול זכויות העמיתים עבור כל קופות הגמל שבניהולה מגופי תפעול שונים. על כן הקימה החברה מערכת מידע המרכזת את הנתונים המועברים לחברה מגופי התפעול השונים, ומאפשרת ניהול ובקרה טובים יותר, ומפיצה את המידע למשווקים הפנסיוניים, מעסיקים ועמיתים, תוך היערכות להפעלת מערכי הפצת מידע ליועצים פנסיוניים ובקרה על תשלומי עמלות ההפצה ליועצים אלו. כמו כן החברה מפעילה מערכת מבוססת C.R.M (Client Resource Management) לצורך ניהול הקשר עם משווקים פנסיוניים ועמיתי קופות הגמל שבניהולה ולצורך בקרה ומעקב אחר תהליך ההצטרפות והעברה של קופות אליה.

בנוסף, החברה שיפרה באופן מהותי את הממשקים שלה עם העמיתים בקופות הגמל באמצעות שדרוג מערכת מידע אישית באתר האינטרנט, עם המעסיקים באמצעות פורטל המעסיקים של קבוצת מנורה מבטחים וכן הקמת מערכת מענה קולי "חכם" במוקד שירות הלקוחות של החברה.

כמו כן החברה עושה שימוש במערכות מידע נוספות ביניהן: SAP, מחסן נתונים (Data Warehouse), מערכת לתפעול בנקים, מערכת גבייה, מערכת ניהול חובות מעסיקים ומערכת ניווד כספים בין קופות גמל.

27.4. גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם

קיימים מספר גורמי הצלחה קריטיים, ביניהם:

- יכולת להשיא תשואות עודפות לאורך זמן ביחס למדדי השוואה ולעומת גופים מתחרים.
- מצב שוק ההון מבחינת מחזורי פעילות ותשואות.
- מתן שירות ומידע איכותי וזמין ללקוח.
- שימור ורכישת הון אנושי איכותי.
- יעילות תפעולית.
- הפעלת בקרה יעילה.
- גובה דמי ניהול.
- נגישות לערוצי הפצה ושיווק.
- תמהיל ומגוון מוצרים.

27.5. חסמי הכניסה והיציאה העיקריים

- חסמי הכניסה העיקריים של ענף ניהול קופות גמל הם: קבלת רשיון חברה מנהלת, בהתאם לחוק קופות הגמל ותקנות ניהול קופות גמל, כאשר על המבקש לעמוד בדרישות של הון עצמי, מהימנות וניסיון. זאת במקביל לקבלת היתר שליטה בחברה מנהלת לבעל השליטה, אשר נדרש לעמוד בדרישות של יציבות פיננסית, מהימנות ועוד.
- הון אנושי בעל הכשרה, ידע, ניסיון ורשיונות מתאימים לפעילויות השונות.
- הקמת תשתית מחשובית הכוללת בין היתר מנגנוני בקרה ודיווח.

27.6. תחרות

ראה סעיף 29 להלן.

27.7. מבנה ניהול ההשקעות של תחומי הפעילות

השקעות הקופה מנוהלות ע"י אגף ההשקעות של קבוצת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וזאת על מנת לנצל ידע ומומחיות הנדרשים בתחומי ההשקעות השונים. באגף הוקמו צוותי השקעה מתמחים בהשקעות בחו"ל, במניות בישראל, בנכסי חוב, במחקר ואנליזה, בנדל"ן ובקרנות השקעה. בנוסף הוקם מערך אשראי לא סחיר וצוות "מידל אופיס" בהתאם לחוזר גופים מוסדיים שעניינו מערך התפעול והבקרה בתחום ההשקעות של הגוף המוסדי.

החלטות ההשקעה בפועל מתקבלות על ידי מנהלי התחומים באגף ומנהלי ההשקעות השונים, תוך הסתייעות בצוות המחקר והאנליזה ובעבודות מחקר חיצוניות בארץ ובחו"ל, פגישות שוטפות עם מומחים מקצועיים בתחום, והכל בכפוף ובמסגרת המדיניות המאושרת.

ועדת ההשקעות של החברה מתכנסת אחת לשבועיים. הוועדה מקבלת דיווחים כלכליים שונים ומגוונים - סקירת מאקרו בארץ, סקירת מאקרו בחו"ל, נתונים כלכליים עיקריים בארץ ובחו"ל, סקירת פעילות ההשקעות שבוצעה מאז מועד ההתכנסות הקודמת, מבנה תיק ההשקעות העדכני למועד התכנסות הוועדה, דוחות חשיפה לקבוצות לוויס, דוחות חשיפה לענפי משק, סקירת הצבעות החברה באסיפות כלליות של גופים שנכסי קופות הגמל מושקעים במניותיהם, דיווחים ספציפיים על השקעות מסוימות ועוד, וכן חומר רקע וניתוחים שונים המתייחסים להשקעות אשר מובאות לאישור הוועדה. הוועדה מקיימת דיון על מבנה תיק ההשקעות, הצורך בהתאמתו למצב השוק העדכני, שינויים בתמהיל ההשקעות, חשיפות למגזרים מסוימים, חשיפות לקבוצות עסקיות מסוימות וכד'.¹

ועדת ההשקעות אימצה את מדיניות ההצבעה באסיפות כלליות שפרסמה אנטרופי שירותי מחקר כלכליים בע"מ בחודש דצמבר 2012 (עד אז פעלה אנטרופי בהתאם למדיניות ההצבעה שפרסמה בשנת 2009 פועלים סהר בע"מ, למעט לעניין הצבעות במסגרת הסדרי אג"ח אשר בהם תצביע החברה באופן עצמאי ובהתאם לנוהל חובות בעייתיים של החברה. וועדת השקעות סייגה והחליטה להצביע באופן גורף בניגוד למדיניות חברת אנטרופי בסעיף הפטור לנושא משרה, מאחר ומדובר במערכת היחסים בין החברה לנושא המשרה, הרי שמשמעות הפטור היא שהחברה לא תתבע את נושא המשרה אם הפר חובת הזירות כלפיה, לא תראה בו אחראי לנזק ולא תפעל כנגדו. וועדת השקעות המליצה לאשר פטור זה, מכיוון שסבורה כי נושאי המשרה של החברות פועלים לטובת החברה תוך ניצול הזדמנויות ולקיחת סיכונים סבירים, ללא חשש מתביעות, כל עוד פעלו בתום לב..

אחת לשנה, בסמוך לתום השנה, קובעת וועדת ההשקעות תוכנית הקצאת נכסים (Asset

Allocation) לשנה הקלנדרית הבאה ביחס לאפיקים השונים כגון - מניות בארץ ובחו"ל לסוגיהן, אג"ח ממשלתי ואג"ח קונצרני צמוד ולא צמוד, אג"ח סחיר ולא סחיר, פיקדונות בבנקים, מזומן וכד'. תוכנית זאת כוללת מדדי ייחוס רלוונטים שיאפשרו לפקח ולבקר אחר ביצועי ההשקעות של הקופה. תוכנית זו מובאת לדיון ולאישור הדירקטוריון, כמתחייב מהוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007. הקצאת הנכסים הנקבעת כאמור אינה קשיחה, ויכולה להגיב להתרחשויות בשוקי ההון בארץ ובעולם.

מדיניות ההשקעה מפורסמת לציבור באתר האינטרנט של הקופה ונכללת בדוחות התקופתיים שנשלחים לעמיתים בהתאם לדרישות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח ופנסייה באוצר.

ככלל, אסטרטגיית ההשקעה של הקופות שבניהול החברה מתאפיינת בניסיון להגיע לאופטימיזציה של היחס בין תשואה לסיכון:

- קופות גמל הלא משלמות לקצבה - תחום פעילות זה מאופיין כהשקעה ארוכת טווח ועל כן, ככל שהקופה גדולה יותר, פיזור הנכסים רב יותר ושיעור ההשקעה בנכסים לא סחירים מגוון וגדול יותר.
- קרנות השתלמות - תחום הפעילות הינו בעל טווח בינוני (חשבון העמית הופך לנזיל בחלוף שש שנים ממועד ההפקדה הראשונה), אולם בשל הטבות המס, חלק ניכר מהכספים נשאר בקופה גם לאחר תום תקופה זו. כמו כן תחום זה הינו תחום בעל צבירות משמעותיות חיוביות ובעל פוטנציאל צמיחה עתידית. על כן, גם בתחום זה, ההשקעה מאופיינת כהשקעה ארוכת טווח, בדומה לתחום קופות הגמל לא משלמות לקצבה.
- קופות מרכזיות לפיצויים - תחום הפעילות הינו בעל טווח קצר עד בינוני, כאשר התחום סגור להפקדות חדשות, ועל כן נדרשת בו נזילות גבוהה. לפיכך, שיעור ההשקעה בנכסים לא סחירים נמוך יחסית לקופות האחרות וההתמקדות הינה בנכסים הסחירים.
- קופות למטרה אחרת - בתחום פעילות זה נדרשת נזילות גבוהה מאוד, שכן הכספים ניתנים למשיכה על ידי העמיתים אחת לשנה. לפיכך, עיקר הנכסים בהם משקיעה הקופה הם נכסים סחירים, בטווחי פדיון בינוניים וקצרים.

לפירוט נוסף על ניהול הסיכונים בחברה לרבות במסגרת ניהול ההשקעות ראה סעיף 44 להלן.

לפירוט נוסף על מבנה ניהול ההשקעות בתחום ראה סעיפים 9-10 בדו"ח דירקטוריון.

27.8 מדיניות הקופה בניהול סיכוני השוק והפיקוח עליהם

לקיחת סיכונים הינה חלק אינטגרלי מפעילותה העסקית של החברה ולכן חיונית להשגת יעדיה הכספיים ומימוש האסטרטגיה העסקית שלה. מטרת ניהול סיכונים הינה ניהול שקול של הסיכונים באופן שימקסם את התשואה תוך שמירה על מגבלות סיכון שנקבעו מראש בהתאם לסובלנות החברה לסיכון ועמידה בדרישות רגולטוריות. בנוסף, בקופות מבטיחות תשואה החברה שומרת על התאמה נאותה בין הנכסים לבין ההתחייבויות.

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים כוללת את העקרונות הבאים:

27.8.1. אחריות לתהליך ניהול הסיכונים בחברה מתחלקת בין בעלי תפקידים ופונקציות בארגון, החל בדירקטוריון וההנהלה, דרך ועדת השקעות, אגף ההשקעות, תחום ניהול סיכונים ומחלקת מידל אופיס.

27.8.2. דירקטוריון החברה המנהלת מאשר את מדיניות ההשקעות ומדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים. במסגרת מדיניות השקעות נקבעת, בין השאר, הקצאת הנכסים האסטרטגית, ונקבעים טווחי השקעה לקבוצות נכסים עיקריות ותיק ייחוס לקופה. מדיניות ההשקעה הצפויה לשנת הפעילות מוצגת באתר החברה.

27.9 תיאור תהליך ניהול הסיכונים

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-2-3 בקבוצת מנורה פועלת יחידת ניהול ובקרת סיכונים שבראשה עומד מנהל סיכונים בעל מומחיות וניסיון רלוונטיים לביצוע התפקיד. הקופה מיישמת תהליך ניהול סיכונים, שאושר בדירקטוריון, המורכב מחמישה מרכיבים:

27.9.1. **זיהוי סיכונים**: מדי שנה נערך סקר זיהוי סיכונים בשיתוף מנהליה הבכירים של החברה. במהלך הסקר מזוהים סיכונים חדשים, מוערכים מחדש סיכונים קיימים ונבחנים הצעדים שנקטו לטיפול בסיכונים שהתממשו.

27.9.2. **מדידת סיכונים**: החברה מודדת סיכונים פיננסיים באמצעות תוכנות מתקדמות לכימות סיכוני שוק וסיכוני אשראי.

27.9.3. **ניהול סיכונים**: החברה מנהלת את הסיכונים הפיננסיים בעיקר באמצעות הגבלת חשיפתה לסיכוני המניות, הריבית, המט"ח והאשראי. המגבלות שקבעה ההנהלה נועדו להגביל את הסיכונים ואת הנזק שיכול להיגרם כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשווקים. מערכת המגבלות תוחמת את השפעת החשיפה של תיק ההשקעות לשינויים בלתי צפויים בשיעורי ריבית, המדד, שערי החליפין וכו'. באופן כללי, המגבלות נקבעות ברמת החשיפה לגורמי הסיכון (כמשקל מסך הנכסים בתיק), וברמת הסיכון הכולל והסיכון היחסי ביחס לתיק הייחוס. מנהלי השקעות מבצעים בפועל את בחירת הנכסים במסגרת ההקצאה האסטרטגית שאושרה להם, תוך עמידה בנהלים ובמדרג הסמכויות לביצוע פעולות השקעה. כמו כן, מנהלי ההשקעות נדרשים להבין את הסיכונים הגלומים באסטרטגיות ההשקעה בהן הם בוחרים ולגלות רמת ביצועים המצדיקה את רמת הסיכון שנלקח.

27.9.4. **בקרת סיכונים**: ראה אמצעי הפיקוח המפורטים להלן.

27.9.5. **דיווח**: מנהל הסיכונים מציג דיווח לוועדת השקעות בדבר הסיכונים הקיימים והפוטנציאליים בתיק נכסי ההשקעה של הקופה, אחראי על זיהוי הסיכונים, הערכת השפעתם ואופן ניהולם, ומסירת דיווחים מיידיים ותקופתיים לדירקטוריון, לוועדת השקעות ולמנהל הכללי. הערכת הסיכונים כוללת מדדי סיכון וביצוע אבסולוטיים ויחסיים לתיק הסמן המוגדר לקופה.

27.10. אמצעי הפיקוח על מדיניות ניהול הסיכונים בנכסים המנוהלים ע"י הנהלת הקופה הם:

27.10.1. ועדת השקעות עוקבת אחר הקצאת הנכסים הטקטית ורמת הסיכון האבסולוטי והיחסי (ביחס לתיק הייחוס), ומפקחת על העמידה במגבלות שקבע הדירקטוריון ומגבלות השקעה אשר חלות על כל קופה מתוקף החוק (תקנות קופות הגמל).

27.10.2. מחלקת בקרה ודיווח (Middle Office) מבצעת בקרה קו ראשון. הבקרה שוטפת על כל סוגי המגבלות – מגבלות סטטוטוריות ומגבלות חשיפה שקבעה ועדת ההשקעות – במטרה לספק למנהלי ההשקעות מידע שיאפשר להם לנהל את ההשקעות במסגרת המגבלות. תחום ניהול סיכונים מבצע בקרה קו שני. הבקרה מתבססת על דוחות שיופקו מאותה מערכת שתשמש את מחלקת Middle Office. מטרת הבקרה היא איתור חריגות, אתרעה ומעקב אחר ביצוע פעולות לסגירת החריגות.

27.10.3. בקרה ומעקב אחר מדדי סיכון וביצוע נעשית על ידי תחום ניהול הסיכונים בחברה. מדדי הסיכון והביצוע מתייחסים, בין השאר, לתנודתיות כוללת של תיק הייחוס ותיק הנכסים (מדד HSSTD ומדד ע"ב מודל פנימי), לתנודתיות יחסית של תיק הנכסים ביחס לתיק הייחוס (מדד עקיבה Tracking Error), ולביצועי התיק ביחס לתיק חסר סיכון (מדד שארפ ומדד מודליאני).

27.10.4. ניטור תקופתי, ע"פ תכנית עבודה רב שנתית, יבוצע ע"י מבקר הפנים בפעילויות המתוארות לעיל ובעיקר: תהליך קבלת החלטות אשראי לפי מדרג הסמכויות שאושר, תהליך הדירוג הפנימי ותיקוף המודל, תהליך חישוב החשיפות וניטור המגבלות, עמידה במדיניות ניהול הסיכונים.

ראה פירוט בנושא גורמי סיכון בסעיף 44 להלן.

27.11. סיכוני אשראי

סיכון אשראי מתייחס להפסדים העלולים להיגרם לקופה כתוצאה משינוי (זמני או קבוע) ביכולתם של מנפיקים/לווים לעמוד בהחייבויותיהם הפיננסיות לקופה, בפרט יכולתם לפרוע קרן או תשלומי ריבית במועד. שינויים בהערכת הסיכון של מנפיקים/לווים משפיעים גם על מרווח האשראי הגלום במחיר נכסי החוב, ולפיכך על שווי ההוגן.

פעילות האשראי נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה וחוזרי הממונה, בפרט, פעילויות ההלוואות ואשראי לא סחיר מתבצעות על פי מדיניות האשראי הלא סחיר שאושרה בדירקטוריון. כל עסקת אשראי מעבר לסכום מינימלי מועברת לאישור ועדת אשראי. עסקאות אשראי בסכומים גדולים יאושרו עפ"י מדרג סמכויות שבנוהלי אגף השקעות ו/או בנסיבות מיוחדות בהמלצת ועדת אשראי ו/או אגף השקעות, יובאו לאישור גם ועדת השקעות. כל עסקה מדורגת בדרוג חיצוני, או בדרוג פנימי על פי מודל דרוג פנימי (אושר על ידי הדירקטוריון והממונה בחודש דצמבר 2012) או בהסתמך על דרוג בנק או מבטח אחר (למעט אשראי מוחרג ו/או הלוואות בסכומים לא מהותיים כמוגדר בנוהלי אגף השקעות ובכפוף לתקנות הממונה). ועדת ההשקעות מפקחת על רמת פיזור נאותה בתיק נכסי החוב כולל שמירה על מגבלות חשיפה הנגזרות מתקנות השקעה ו/או מדיניות הקופה. במסגרת פעילות ניהול סיכוני אשראי מתבצעת הערכה שוטפת של הסיכונים תוך מאמץ לאיתור מוקדם של חובות בעייתיים לטיפול.

במהלך שנת 2009 הוקם באגף ההשקעות פורום חוב בהתאם לחוזר גופים מוסדיים -9-2009 7 בעניין טיפול בחובות בעייתיים ופעולות גופים מוסדיים לגביית חוב. פורום החוב מאתר ומבצע מעקב אחר חובות בעייתיים בתיק נכסי החוב בהתבסס על קריטריונים ואירועים הקבועים בנוהל, ומסווג את החוב הבעייתי על פי מאפייניו. פורום החוב מעביר לועדת האשראי דיווח מיידי על חובות בעייתיים חדשים ודיווח תקופתי רבעוני על כלל החובות הבעייתיים בתיק הנכסים נמסר לועדת האשראי ולועדות השקעה.

לא קיימת בקבוצה אסטרטגיה לגידור סיכון האשראי באמצעות מכשירים פיננסיים (כגון נגזרות אשראי).

ראה פירוט בנושא גורמי סיכון בסעיף 44 להלן.

28. שיווק והפצה

החברה משווקת את מוצריה ושירותיה במספר ערוצי שיווק והפצה שהעיקריים בהם הם:

- שיווק והפצה באמצעות מתווכים שונים, ובעיקר סוכני ביטוח פנסיוניים. יצוין, כי החברה קשורה עם מספר רב של מתווכים כאמור, ועל כן אין היא תלויה במתווך בודד, אשר אובדנו ישפיע מהותית לרעה על פעילותה. החברה נוהגת לשלם למשווקים האמורים עמלות, המחושבות כשיעור מתוך דמי הניהול שגובה החברה מהעמיתים המופנים. עד כה לא הגבילה הרגולציה את השיעור שמשולם לסוכני ביטוח פנסיוניים ולמשווקי השקעות, ועל כן נקבעות העמלות המשולמות להם במסגרת מו"מ. טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות) עשויה להטיל הגבלות על שיעור זה. ערוץ זה הנה ערוץ הפצה מהותי עבור החברה. יצוין כי החברה התקשרה עם מנורה מבטחים ביטוח בע"מ בהסכם, לפיו תנהל מנורה מבטחים ביטוח בע"מ עבור החברה את ההתקשרויות שבין החברה לבין סוכני הביטוח האמורים לעיל.
- שיווק באמצעות עובדים מורשים של קבוצת מנורה מבטחים - ערוץ זה הנה ערוץ הפצה מהותי עבור החברה.
- הפצה באמצעות יועצי ההשקעות ו/או היועצים הפנסיוניים של הבנקים (להלן - "היועצים") - עיקר הפעילות של החברה מול אפיק זה הינה להביא את מוצרי ושירותי החברה למודעות של היועצים ולספק להם מידע ומסמכים שיווקיים בהתאם. היעוץ שנותנים הבנקים ללקוחותיהם אובייקטיבי ונטול העדפות.

יצוין כי נכון למועד דו"ח זה החברה חתמה על הסכמי הפצה עם הבנקים הבאים:

בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק מזרחי-טפחות בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק ערבי-ישראלי בע"מ, בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, יובנק בע"מ ובנק הפועלים בע"מ.

בשנת 2012 הגדיל ערוץ זה את היקף פעילותו. החברה מעריכה שערוץ הפצה זה ילך ויצבור נתח שוק מהותי בעתיד, אף שכיום היקף הפעילות בערוץ זה אינו משמעותי.

- פנייה ישירה ללקוחות, בין היתר על דרך של השתתפות במכרזים המתפרסמים על ידם.
- קיום כנסים מקצועיים/שיווקיים.
- פרסום בעיתונות ובאינטרנט.

החברה מסתייעת בשיפור הנגישות לערוצי ההפצה השונים ובמערכי השיווק והמכירות של חברות אחרות בקבוצת מנורה מבטחים.

29. תחרות

29.1. בתחומי פעילות החברה קיימת תחרות מתמדת ועזה מצד מספר רב של מתחרים. הגורמים שעליהם מתקיימת התחרות בתחומי פעילות החברה הינם התשואה המושגת (ביחס לרמת הסיכון), גובה דמי הניהול ואיכות השירות. החברה שואפת לא רק לשמר את היקף העמיתים והנכסים בקופות הגמל שבניהולה אלא אף הצליחה לגייס (בניכוי משיכות והעברות) בסך 449 מליון ש"ח במהלך שנת 2012 (הנתון לא כולל מסלולים מבטיחי תשואה).

בהתאם לנתונים שהתפרסמו באתר האינטרנט של אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בישראל פועלים, נכון לסוף שנת 2012, מאות מסלולי השקעה בקופות גמל לא משלמות לקצבה, קרנות השתלמות וקופות מרכזיות לפיצויים (חלק מקופות הגמל בישראל עדין לא סיימו את תהליך הרה ארגון והן ממשיכות להתנהל כתאגידים, ללא הפרדה בין קופת הגמל לבין החברה המנהלת אותה עד להשלמת הליך הרה ארגון).

29.2. מתחריה העיקריים של החברה הינם:

- הראל השקעות ביטוח בע"מ, שהינה הבעלים של הראל גמל בע"מ והראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ, שהינה הבעלים של כלל פנסיה גמל בע"מ.
- הפניקס הישראלי חברה לביטוח, שהינה בעלת השליטה באקסלנס נשואה.
- פסגות בית השקעות בע"מ, בעלת השליטה בפסגות גדיש קופות גמל בע"מ.
- גופים פרטיים כגון דש ניירות ערך והשקעות בע"מ ומיטב גמל בע"מ (שצפויים להתמזג במהלך שנת 2013), אלטשולר-שחם בע"מ, ובתי השקעות נוספים אשר בבעלותם חברות לניהול קופות גמל.

נתח השוק של החברה בענף קופות הגמל מסתכם להערכת החברה נכון ליום 31.12.2012 בכ-3.7%.

29.3. השיטות העיקריות של החברה להתמודד עם התחרות הן:

- חתירה לתשואות משביעות רצון (ביחס לרמת הסיכון) בניהול הנכסים.
- העלאת המודעות לאיכות ולביצועי המוצרים של החברה, בעיקר אצל יועצי ההשקעות והיועצים הפנסיוניים שבנקים, אשר צפויים להיות בעתיד ערוץ הפצה משמעותי של קופות הגמל של החברה.
- פיתוח מוצרים חדשים.
- הסתייעות במוניטין החברה.
- הסתייעות בסוכנים העובדים עם החברה כמקור להפניית לקוחות.
- במטרה לשפר את איכות השירות ללקוח ואת התשואות, הוגדלה מצבת כוח האדם בהון אנושי איכותי, שודרגו תשתיות המחשב ואתר האינטרנט והוקם מערך מענה אוטומטי במוקד שירות הלקוחות.

29.4. כאמור לעיל, אחד מערוצי ההפצה העיקריים המשמשים את החברה הם סוכני הביטוח. הגברת התחרות על הנגישות לערוץ הפצה זה, עשויה לגרום לגידול בהיקף התשלומים לסוכני הביטוח, ולפגיעה ברווחיות החברה, ועשויה להקטין את מספר הלקוחות הפוטנציאליים המופנים אליה, וכפועל יוצא את קצב הגידול בנכסים המנוהלים על ידה, ועשויה לגרום לאובדן לקוחות.

30. עונתיות

פעילות החברה מתאפיינת בעונתיות מסוימת בתחום, שכן חלק גדול מהפקדות העמיתים (עצמאים בעיקר) מתבצע לקראת סוף השנה. עם זאת, בעקבות השינויים בתחום מרכיב העונתיות מצטמצם.

31. רכוש קבוע ומיתקנים

נכון לסוף שנת 2012 בבעלות החברה רכוש קבוע בשווי של כ- 130 אלפי ש"ח. החברה עושה שימוש ברכוש לא מהותי, שהינו בבעלות מנורה מבטחים פיננסים, וזאת בתמורה לתשלום דמי שימוש.

החברה נושאת בעלות של דמי שכירות נכס אותו היא שוכרת (בשכירות משנה) ממנורה מבטחים פנסיה בע"מ, המשמש כשמסכנה של החברה, ברחוב ז'בוטינסקי 7 ברמת גן, בתמורה לדמי שכירות בסך של 75 ש"ח לחודש למטר מרובע. תקופת השכירות שנקבעה בשלב זה היא תקופה של חמש שנים החל מיום 15 ביולי 2010.

32. נכסים לא מוחשיים

32.1. החברה משתמשת לצורך פעילותה בסמליל (לוגו), אשר נרשם כסימן מסחר. הסמליל משתלב בקו השיווקי של קבוצת מנורה מבטחים. בנוסף משתמשת החברה במוניטין של קבוצת מנורה מבטחים שנצבר במהלך השנים.

32.2. נכון לסוף שנת 2012 לחברה נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין בסך של כ- 73,067 אלפי ש"ח. נכסים אילו נוצרו כתוצאה מרכישת פעילות קופות הגמל על ידי החברה וכתוצאה מהוון של עליות פיתוח תוכנה בהתאם לדרישות הרגולציה ראה באור 5 לדו"חות הכספיים.

32.3. החברה הינה בעלת רישיון שימוש בתוכנות מחשב ורישיונות שונים, המשמשים לפעילותה.

32.4. לחברה בעלות במאגרי המידע של קופות הגמל המנוהלות על ידה.

32.5. מבדיקה שנערכה במהלך מרס 2012 על ידי מעריך שווי חיצוני לגבי הנכסים הלא מוחשיים של החברה עלה כי אין צורך בהפחתת ערך בגין מוניטין בדו"חות הכספיים של החברה.

33. הון אנושי

33.1. בחברה מועסקים 78 עובדים, נכון ליום 31 בדצמבר 2012, כולם על בסיס הסכם עבודה אישי לתקופה בלתי קצובה. במהלך השנה שמרה החברה על מצבת כוח האדם שלה. בנוסף מקבלת החברה שירותי שיווק מעובדי מנורה מבטחים פיננסיים ומנורה מבטחים פנסיה בע"מ הרשאים לעסוק בשיווק פנסיוני.

התחזית לשנת 2013 הינה שימור היקף מצבת כח האדם בחברה.

33.2. תוכניות תגמול והטבות - החברה מתגמלת חלק מעובדי השיווק במספר שיטות תגמול שונות, ובהן:

- תשלום עמלות כשיעור מהכנסות מחלקות ופעילויות.
- תשלום עמלות כשיעור מהיקף הפקדות של עמיתים שגויסו על ידי העובד.

33.3. לחברה אין תלות בעובד מסוים.

33.4. הדרכות מקצועיות - החברה מבצעת הכשרות מקצועיות, לעובדים, לסוכנים ולמשווקים העובדים עימה וכן שולחת את עובדיה לקורסים מקצועיים.

33.5. בחברה שבעה נושאי משרה:

- איתי יעקב - המנהל הכללי
- רו"ח רן קלמי - מנהל הכספים
- עו"ד אלון אלפרט - היועץ המשפטי ומזכיר החברה
- רו"ח אלי הלל - מבקר פנים
- אלי ריעני - מנהל מחלקת מידע ושירות לסוכן
- רויטל דבוש חזן - מנהלת מחלקת חיול וניוד
- אורלי שניידר - מנהלת מחלקת התפעול

33.6. מדיניות תגמול לנושאי משרה בכירה בחברה

• דירקטוריון החברה אישר תוכנית תגמול לנושאי משרה בחברה וזאת לאחר קבלת המלצות מועדת התגמול. תכנית התגמול כוללת ארבעה רבדים של תגמול: (1) שכר בסיס; (2) תנאים נלווים; (3) בונוס; ו- (4) תגמול טווח ארוך (יחידות תגמול) (להלן - "מדיניות התגמול הכוללת"). מדיניות התגמול תחול לגבי נושאי משרה אשר הוגדרו על ידי דירקטוריון החברה והיא אינה כוללת דירקטורים.

• מודל הבונוס כולל שלושה שלבים, אשר הראשון שבהם הינו קביעת סכום הבונוס הכולל אשר יחולק בשנה מסוימת (להלן - תקציב הבונוס), השלב השני הינו חלוקת תקציב הבונוס בין נושאי המשרה והשלב השלישי הינו התאמת התגמול לביצוע יעדי הרווח של הקבוצה.

• שלב א' - קביעת תקציב הבונוס

בכל שנה, ייקבע יעד רווח ממוצע של החברה לפני מס ולפני רווחים מהשקעות החברה המנהלת ורווחי מנורה מבטחים גמל (ללא רווחים מתיק ההשקעות של החברה) וכן יעד הרווח של מנורה מבטחים החזקות (החברה האם של הקבוצה). מדידת השגת יעד הרווח תבצע על ידי חישוב ממוצע משוקלל של רווחי החברה, על פני שלוש שנים, כאשר לכל שנה יינתן שיעור אחר במשקל חישוב יעד הרווח, על פי הטבלה שלהלן (כפוף להוראות הטמעה בשנתיים הראשונות):

שנה	משקל
X - השנה בגינה משולם הבונוס	75%
X-1	15%
X-2	10%

תנאי הסף לחלוקת בונוס בשנה מסוימת הינו רווח בדוחות הכספיים המאוחדים של מנורה מבטחים החזקות וכן עמידה ביעד רווח של החברה (לפי החישוב שלעיל) בשיעור של 85% לפחות, כאשר עד 85% מיעד הרווח, לא ישולם בונוס (למעט בונוס, אשר יוחלט על ידי המנכ"ל, למצטיינים בשיעור של עד 20% מתקציב הבונוס) ומעל 85% מיעד הרווח יוקצב לצורך חלוקת בונוס סך השווה לשיעור של כ-2% מיעד הרווח ועד לתקרה של 150% מיעד הרווח. במידה ושיעור העמידה ביעד הרווח של מנורה מבטחים החזקות יהיה בין 0-75% יוכפל הבונוס שישולם בחברה בשיעור העמידה ביעד הרווח של מנורה מבטחים החזקות.

• שלב ב' - חלוקת הבונוס לנושאי המשרה

על מנת לחלק את סל הבונוס בין נושאי המשרה, ייקבע לכל נושא משרה פוטנציאל בונוס (להלן - בונוס מטרה) עבור עמידה מדויקת (100%) ביעדים ביחס לאותו נושא משרה כמפורט להלן, ובונוס מקסימלי, והכל כנגזרת של מספר משכורות. נושאי המשרה יימדדו על ביצועים ברמות מידה שונות - החברה, האגף וביצועים אישיים על פי הערכת מנהל. לכל נושא משרה ייקבעו רמות המדידה, הרכיבים הרלוונטיים והמשקל לכל רכיב. יצוין כי לא ייקבעו יותר מחמישה רכיבים לנושא משרה ולא יינתן משקל נמוך מ-10% לרכיב. בין היתר חלוקת המשקולות בין רמת החברה, רמת היחידה (עסקית/מקצועית) והערכת מנהל, ייקבעו בהתאם למידת החשיבות וההשפעה של נושא המשרה על פעילות החברה. הבונוס יחושב עבור כל רכיב בנפרד, כאשר לכל רכיב ייקבע סולם ציונים לפיו יחושב הבונוס. סך הבונוסים שיחושבו בגין כל אחד מהרכיבים יהווה את הבונוס הכולל. סכומי הבונוס לא ייחשבו כחלק מהשכר ולא תבוצענה בגינו הפרשות סוציאליות. דירקטוריון החברה יהיה אמון על תהליכי הפיקוח והבקרה של מדיניות התגמול, כאשר הבונוס יחושב בהתאם לעקרונות אשר אושרו כאמור ויובא לאישור המנכ"ל, ועדת התגמול והדירקטוריון. בעת אישור הבונוס על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון כאמור, יוצג מידע מפורט בנוגע לאופן חישוב סל הבונוס וחלוקתו לנושאי המשרה השונים.

• שלב ג' - חלוקת הבונוס לנושאי המשרה

בשלב האחרון, הבונוס יותאם לרווחיות קבוצת מנורה מבטחים כך שבמידה והקבוצה לא תעמוד ביעדי הרווח שנקבעו לכל שנה, יותאם הבונוס לנושאי המשרה בהתאם לרווחיות הקבוצה (בטווח שבין אי תשלום בונוס בגין אותה השנה ועד לתשלום מלא בהתאם לשלבים א' ו-ב' שלעיל).

34. ספקים ונותני שירותים

34.1. **הסכם תפעול עם בנק הפועלים בע"מ** (להלן: "**בנק הפועלים**") : בהתאם להסכם בין החברה לבין בנק הפועלים מיום 19 ביוני 2007 מעניק בנק הפועלים שירותי תפעול כהגדרתם בהסכם התפעול לקופות הגמל של החברה; ואלו הן: "מנורה מבטחים השתלמות" (מס אישור מ"ה 828), "מבטחים מרכזית לפיצויים" (מס אישור מ"ה 827), "מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית" (מס אישור מ"ה 1280), "מנורה מבטחים אמיר" (מס אישור מ"ה 260), "מנורה מבטחים תעושי" (מס אישור מ"ה 417), "מנורה מבטחים יתר" (מס אישור מ"ה 119). בסמוך לתום שנת 2012, עם פתיחת תחום פעילות קופות הגמל בניהול האישי על ידי החברה, הצטרפו לרשימת קופות הגמל המתופעלות על ידי בנק הפועלים, "מנורה מבטחים גמל בניהול אישי" (מס אישור מ"ה 2082) ו-"מנורה מבטחים השתלמות בניהול אישי" (מס אישור מ"ה 2084). בתמורה לביצוע השירותים זכאי בנק הפועלים לקבל מהחברה תמורה המחושבת כחלק מהיתרה הצבורה בקופות הגמל. ביום 23 באוגוסט

2011 נחתם תיקון להסכם לפיו עודכן מודל התמורה עבור שירותי התפעול בגין הקופות המתופעלות על ידי הבנק, וזאת החל מיום 1 ביולי 2011 ועד ליום 30 בדצמבר 2014, אלא אם כן הודיע מי מהצדדים בהודעה מוקדמת בכתב לפחות שמונה חודשים מראש על רצונו לסיים את ההתקשרות.

34.2 **הסכם תפעול עם לאומי שירותי שוק ההון בע"מ** (להלן: "**בנק לאומי**") : בהתאם להסכם בין החברה לבין בנק לאומי מיום 5 במאי 2008 מעניק בנק לאומי שירותי תפעול כהגדרתם בהסכם התפעול לקופות הגמל של החברה: "מנורה גמל" (מס' אישור מ"ה 1292), "מנורה השתלמות" (מס' אישור מ"ה 1148), "מנורה מבטחים" (מס' אישור מ"ה 1146), ו-"מנורה מרכזית לפיצויים" (מס' אישור מ"ה 1144). הסכם זה החליף את ההסכם הקודם שהיה בין החברה לבנק לאומי בע"מ, ותוקפו לתקופה שאינה קצובה, אלא אם כן הודיע מי מהצדדים בהודעה מוקדמת בכתב בת 6 חודשים, על ביטולו. בתמורה לביצוע השירותים זכאי בנק לאומי לקבל מהחברה תמורה המחושבת כחלק מהיתרה הצבורה בקופות הגמל.

34.3 **הסכם תפעול עם מנורה מבטחים פנסיה בע"מ** (להלן בסעיפים אלו: "**מנורה מבטחים פנסיה**") : החברה התקשרה עם מנורה מבטחים פנסיה בהסכם לקבלת שירותי תפעול ממנורה מבטחים פנסיה לשתיים מקופות גמל המנוהלות על ידי החברה וזאת בתמורה לדמי תפעול חודשיים. תפעול אחת מקופות הגמל הנ"ל יעבור במהלך שנת 2013 לגורם מתפעל אחר.

34.4 **הסכם שירותי הפצה ושירות לקוחות עם מנורה מבטחים פנסיה בע"מ** : החברה התקשרה עם מנורה מבטחים פנסיה בהסכם למתן שירותים. לפי ההסכם, מנורה מבטחים פנסיה תעניק לחברה את שירותי אגף הבנקים שלה, הנחוצים לה לצורך ביצוע הפעילות השוטפת המתייחסת לערוץ ההפצה הבנקאי של קופות הגמל המנוהלות על ידה ולפיתוח עסקיה, וזאת בתמורה לתשלום עלות שירותי אגף הבנקים שינתנו לחברה. בנוסף תעניק מנורה מבטחים פנסיה לעמיתי החברה ולעמיתי מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ שירות לקוחות טלפוני ושירותי קבלת קהל לקוחות פרונטאליים באמצעות העמדת המוקד הטלפוני שברשותה וסניפי חטיבות מנורה מבטחים פנסיה ברחבי הארץ לשירות העמיתים.

34.5 **הסכם שירותים נוספים עם מנורה מבטחים פנסיה בע"מ** : ביום 26 ביוני 2012, בהמשך להסכמים קודמים שנחתמו בין הצדדים, החברה התקשרה עם מנורה מבטחים פנסיה בהסכם, לפיו בין היתר תספק מנורה מבטחים פנסיה לחברה בין היתר שירותים בתחומים הבאים: הסתייעות במערך השיווק לבנקים, שירותים משפטיים, שירותי אגף משאבי ארגון ולוגיסטיקה, שירותי ביקורת פנימית, שירותי חשבות ושכר, שירותי יעוץ או"ש, העמדת ריהוט וציוד לשימוש החברה בשטחה, העמדת ציודים שונים, השכרה בשכירות משנה של חלק ממשרדי מנורה מבטחים פנסיה לשימוש החברה וכד' וזאת בתמורה להחזר הוצאות כפי שסוכמו בין הצדדים ושירותים נוספים. תוקף ההסכם הינו לתקופה שאינה קצובה, אלא אם כן הודיע מי מהצדדים בהודעה מוקדמת בכתב בת 3 חודשים, על ביטולו.

34.6 **הסכם למתן שירותי ניהול עם מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ** (להלן: "**מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים**") : במסגרת העברת השליטה במנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים למנורה פיננסים, התקשרה מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים בהסכם עם מנורה פיננסים לפיו מנורה פיננסים תעניק את מלוא שירותי הניהול הנדרשים לניהול מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים באמצעות או באמצעות חברות קבוצת מנורה מבטחים, וביניהן גם החברה, למעט שירותי התפעול אשר יינתנו לה על ידי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן – "**הבנק**") ותישא במלוא ההוצאות בגין שירותים אלו. בשנת 2013, המחאתה מנורה פיננסים את הזכויות וההתחייבויות הקשורות במתן שירותי הניהול למנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים אל החברה, המספקת בפועל את מרבית שירותי הניהול כאמור, תוך שמנורה פיננסים נותרה ערבה למתן השירותים. בתמורה למתן השירותים החברה תהיה זכאית לתקבול בשיעור שנתי של 0.3% מנכסי קרן ההשתלמות אומגה בניכוי תשלום בגין שירותי התפעול שניתנו כאמור על ידי הבנק ועלות ניהול ההשקעות לקרן ההשתלמות אומגה. בשלוש השנים שלאחר מכן תהא זכאית מנורה פיננסים לתקבול בשיעור שנתי של 0.35% בניכוי תשלום בגין שירותי התפעול שניתנו על ידי הבנק. במידה והסכום המנוהל בקרן יפחת מסך של 1.85 מיליארד ש"ח

התמורה לה תהיה זכאית מנורה פיננסים בתקופה האמורה, תעמוד על 0.35% בשנה מהסכום המנוהל בקרן ההשתלמות אומגה. תוקף ההסכם הינו עד לחודש ספטמבר 2014.

34.7. **הסכם למתן שירותים עם מנורה מבטחים פיננסים בע"מ:** בהתאם להסכם שאושר בין החברה לבין מנורה מבטחים פיננסים תספק מנורה מבטחים פיננסים לחברה שירותים שונים ובין היתר ליווי שוטף בניהול ופיתוח עסקי, שירותי חשבות, הנהלת חשבונות ושירותי שיווק, הדרכה והטמעת מוצרים במערכי השיווק של מנורה מבטחים פיננסים. ההסכם הינו בתוקף עד לתום 2014 והוא יוארך לתקופות נוספות של שנה אלא אם כן הודיע צד למשנהו 90 יום מראש על רצונו שלא להאריך את ההסכם. כמו כן כל צד רשאי להביא את ההסכם לסיומו בכל עת בהודעה מראש של 180 יום. בתמורה לשירותים שפרטו לעיל תשלם החברה את מלוא ההוצאות הישירות שהוצאו בגינה על ידי מנורה מבטחים פיננסים כהגדרתם בהסכם ואת חלקה היחסי בהוצאות העקיפות בהתאם למפתח חלוקה שנקבע בהסכם. לנוכח מתן השירותים לחברה ממנורה מבטחים פנסיה, השירות שממשיך להינתן על ידי מנורה מבטחים פיננסים הינו בתחום מחלקת הכספים בלבד, אשר אף הוא עתיד להסתיים עם מיזוג החברה אל מנורה מבטחים פנסיה במהלך שנת 2013. ראה פירוט בסעיף 1.4 לעיל.

34.8. **הסכם למתן שירותים עם מנורה מבטחים ביטוח בע"מ:** בהתאם להסכמות שהושגו בין הצדדים תעניק מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "ממ"ב") לחברה בין היתר שירותים בתחומים הבאים: ניהול מערך השקעות, ניהול מערך בק אופיס, שירותי אחראי אכיפה פנימית (עד ליום 31 ביולי 2012), שירותי ניהול סיכונים, שירותי פיתוח אתר האינטרנט ותחזוקתו, פעולות דוברות ויחסי ציבור ושירותי תיווך למוצרי החברה באמצעות סוכני ממ"ב. למעט לעניין שירותי ההשקעות ושירותי התיווך למוצרי החברה באמצעות סוכני ממ"ב, תשלם החברה את החזר ההוצאות בהתאם למפתח חלוקת העלויות כפי שסוכמו בין הצדדים. בתמורה לשירותי ניהול מערך ההשקעות תשתתף החברה בעלות מערך ההשקעות של מנורה ביטוח כחלק מהוצאות תחושב על בסיס יתרת הנכסים המנוהלים ע"י אגף ההשקעות עבור חברות הקבוצה לפי יחס נכסים מנוהלים (לא כולל אג"ח מיועדות ופיקדונות חשכ"ל) לאחר הפחתה של עלות מחלקת המשכנתאות באגף ההשקעות של ממ"ב. בתמורה לשירותי התיווך למוצרי החברה באמצעות סוכני ממ"ב לרבות תשלום עמלות לסוכני ממ"ב בגין עסקי החברה - תחזיר החברה לממ"ב 50% מדמי ניהול קופות הגמל שבניהול החברה, שנגבים מהעמיתים שהצטרפו באמצעות סוכני ממ"ב ושבינם משולמת עמלת סוכן, בניכוי 50% מעמלת ההפצה המשולמת לבנק המייעץ, ככל שמשולמת בגין אותם עמיתים, וכן בניכוי 25% מעמלת התפעול המשולמת ע"י החברה לבנק המתפעל בגין אותם עמיתים.

34.9. החברה עובדת עם מעל לעשרה ברוקרים ובנקים שנבחרו במסגרת הליך תחרותי. להלן עיקרי העמלות המשולמות לחברי הבורסה עמם פועלת החברה:

34.9.1. עמלה בגין קניה ומכירה של מניות בארץ - 0.075% - 0.05%.

34.9.2. עמלה בגין קניה ומכירה של אג"ח בארץ - 0.04% - 0.02%.

34.9.3. עמלה בגין קניה ומכירה של מלווה קצר מועד (מק"מ) - 0.015% - 0.01%.

34.9.4. עמלה בגין קניה ומכירה של מניות בחו"ל^(*) - 0.1% - 0.05%.

34.9.5. עמלה בגין קניה ומכירה של אג"ח בחו"ל^(*) - 0.1% - 0.035%.

34.9.6. עמלה בגין עסקה בקסטודיאן - 0.01%.

^(*) בחלק מהמקרים משולמת בנוסף עמלת סוכן.

^(**) ישנם מיקרים שבהם קיימת עמלת מינימום.

35. השקעות

בחודש ינואר 2013, נבחרה החברה כמציע המועדף בהליך המכירה של קופות הגמל ענפיות המנוהלות על ידי קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ וקרן ביטוח והפנסיה של פועלי הבניין ועבודות ציבוריות אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד) (להלן: "החברות המנהלות המעבירות").

קופות הגמל אשר ניהולן יועבר מרצון מהחברות המנהלות המעבירות אל ניהול החברה הן כדלהלן: "קרן הפיצויים של קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ" (מס' אישור מ"ה 503) (להלן: "קרן הפיצויים"); "קרן השלמת פיצויים של קרן ביטוח והפנסיה של פועלי הבניין ועבודות ציבוריות אגודה שיתופית בע"מ" (מס' אישור מ"ה 856) (להלן: "קרן השלמת הפיצויים"); קופת פיצויי פיטורים לעובדים חקלאים שכירים בע"מ (מס' אישור מ"ה 309) – קופה תאגידית (להלן: "קופת הפיצויים");

בכפוף לקבלת אישור הממונה וקבלת כל האישורים הנדרשים על פי כל דין, צפויה להתבצע בסמוך לסוף רבעון שני בשנת 2013, העברת מכלול הזכויות וההתחייבויות של החברות המנהלות המעבירות הקשורות בניהולן של קרן הפיצויים וקרן השלמת הפיצויים וכן העברת כל הון המניות המונפק של קופת הפיצויים אל ממ"ג והפיכתה של קופת הפיצויים המאוגדת כתאגיד לקופת גמל המנוהלת בנאמנות בידי החברה.

סך הנכסים המנוהלים על ידי הקרנות והקופה האמורות ליום 31 בדצמבר 2011, עמד על כ- 85,922 אלפי ש"ח וכלל 35,642 עמיתים.

העלות הכוללת של הרכישה מסתכמת לסך של כ- 1.1 מליון ש"ח אשר תשולם לעמיתים בדרך של העברה בנקאית לחשבונות ההשקעה של הקרנות וקופת הגמל, בהתאם ליחס הנכסים בין הקופות בהתאם לקבוע בהסכם המכר וזאת במועד השלמת העברת זכויות הניהול ודי-תיאגוד הקופה התאגידית והפיכתה לקופת גמל המנוהלת בנאמנות על ידי החברה.

עם העברת הקרנות והקופה לניהול החברה ובכפוף לקבלת כל האישורים הנדרשים על פי דין, ותיקון תקנוני הקרנות והקופה, הן תחדלנה מלהיות קופות גמל ענפיות, כהגדרתן בחוק קופות הגמל, ותפתחנה להצטרפות כלל הציבור. כמו כן, החל ממועד זה תהיה החברה זכאית לדמי הניהול הנגבים בגינן.

36. מימון

במסגרת פעילותה השוטפת, החברה מקבלת אשראי ספקים לטווח קצר ובהיקף שאינו מהותי והיא איננה נדרשת לאשראי מתאגידים בנקאים.

החברה נטלה הלוואה בסוף חודש דצמבר 2012 ממנורה פיננסים, לשם עמידת החברה בדרישת הדין ביחס להרכב הנכסים כנגד ההון העצמי של החברה, לאור חלוקת הדיבידנד האמורה בסעיף 4.1 לעיל, בסך של 46,869 אלפי ש"ח בריבית משתנה בשיעור של פריים+1% או בריבית 3% לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], הגבוהה מביניהן.

בנוסף החברה נטלה הלוואה בסך 9.5 מיליון ש"ח בריבית פריים + 0.5%. נכון לתאריך הדוחות החברה פרעה כ-8 מיליון ש"ח מתוכה.

להלוואות שנטלה החברה לא נקבע מועד פירעון.

37. מיסוי

37.1. חוקי מס החלים על החברהכללי

החברה הינה "מוסד כספיי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 (להלן - החוק)

על-פי החוק, עד לתום שנת 2007 נמדדו התוצאות לצורכי מס בישראל כשהן מותאמות לשינויים במדד.

בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק מס הכנסה המגביל את תחולתו של חוק התיאומים משנת 2008 ואילך. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. תיאומים המתייחסים לרווחי הון, כגון בגין מימוש ניירות ערך, ממשיכים לחול עד למועד המימוש. התיקון לחוק כולל, בין היתר, את ביטול תיאום התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת (לנכסים בני פחת שנרכשו לאחר שנת המס 2007) החל משנת 2008.

שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

בהתאם לצווי מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (הוראת שעה), שפורסמו ב-2009 שאישרה הכנסת בחודש דצמבר 2010 יעמוד שיעור מס הרווח החל על מוסדות כספיים על 16% בשנים 2010-2012.

בחודש אוגוסט 2012 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ב-2012 אשר קבע כי שיעור מס הרווח החל על מוסדות כספיים יעמוד על 17% מהרווח שהופק. ההוראה לגבי מס הרווח בשנת 2012 תחול לגבי שליש מהרווח בשנה זו. הצו האמור ביטל את הוראת השעה האמורה.

ביום 5 בדצמבר, 2011 התקבל בכנסת החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011 (להלן - החוק). במסגרת החוק בוטל, בין היתר, החל משנת 2012, מתווה ההפחתה של שיעורי מס החברות. במסגרת החוק גם הועלה מס החברות לשיעור של 25% החל משנת 2012. לאור העלאת שיעור מס החברות ל-25% כאמור לעיל, הועלו בהתאמה גם שיעור המס על רווח הון ריאלי.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שנה	שיעור מס חברות		שיעור מס כולל
	שיעור מס רווח	שיעור מס כספיים	
	%		
2010	25	16.00	35.34
2011	24	16.00	34.48
2012	25	16.33 (*)	35.53
2013 ואילך	25	17.00	35.90

(*) שיעור מס משוקלל.

38. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה**38.1. פיקוח ממשלתי**

החברה וקופות הגמל שבניהולה מפוקחות על ידי הממונה. החברה מחזיקה באישור קופת גמל עבור כל אחת מקופות הגמל שבניהולה. אישורי קופות הגמל מונפקים מדי שנת מס בידי הממונה, מכח סמכותו לפי חוק הפיקוח על הגמל.

על החברה חלות הוראות מינהל שקבע הממונה, המוכרות כ"חוזרי גמל" וכ"חוזרי גופים מוסדיים", הקובעות הוראות בדבר התנהלות חברה מנהלת של קופות גמל וקופות הגמל שבניהולה.

הממונה אישר את תקנוני קופות גמל ואת השינויים בתקנונים האמורים מכח סמכותו בחוק הפיקוח על הגמל.

בחוק הפיקוח על הגמל ובחוק הפיקוח על הביטוח נקבעה שורה של עבירות פליליות, הנוגעות למעשים אסורים בתחום ניהול קופות גמל. כן ניתנה לממונה הסמכות להטיל עיצום כספי (ענישה מנהלית) על חברה מנהלת במקרים המפורטים בחוק הפיקוח על הגמל ובחוק הפיקוח על הביטוח, תוך הפעלת מנגנון של בירור ומתן זכות טיעון לפני הפעלת העיצום הכספי. במקביל ניתנה לממונה הסמכות להקטין את סכום העיצום הכספי שהיה עליו להטיל במקרה מסוים, בהתקיים אמות מידה ושיקולים מסוימים שפורטו בתוספת לחוק, וכן סמכות לקבוע כי העיצום הכספי הוטל על תנאי, ולראות כהפרה אחת הפרה של הוראה זהה כלפי מספר מבוטחים.

38.2. הוראות הדין

להלן יפורטו החוקים והתקנות המרכזיים שפורסמו בשנת 2012 וחלים על החברה, בנוסף לחוקים שפורטו לעיל.

38.2.1. תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה, שכלל את תיקון מס' 8 לחוק הפיקוח על הגמל. במסגרת התיקון הוחזר המעמד ההוני (שמאפשר משיכה חד-פעמית ולא כקצבה) לכספי פיזיווי פיטורין שמופקדים בקרן פנסיה ובקופת גמל לא משלמת לקצבה, וכן לכספי עמית שנפטר, אשר לא נמשכו על ידי המוטבים/יורשים אלא הועברו לחשבון חדש שנפתח על שם מוטביו.

38.2.2. **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012** (לעיל ולהלן - "תקנות איתור עמיתים ומוטבים") - התקנות (וחוזר הממונה המשלים שפורסם בעקבותן) מחייבות גופים מוסדיים לפעול לאיתור עמיתים מנותקי קשר, עמיתים שחשבונוס מוגדר כחשבון רדום ומוטבים של עמיתים שנפטרו (להלן - "עמיתים שיש לאתרם").

במקביל נקבע בתקנות דמי הניהול החדשות, כי בחשבונות של עמיתים שיש לאתרם ושלא אותרו בפרק הזמן שנקבע בתקנות איתור עמיתים ומוטבים, יופחתו דמי הניהול בגינם ל-0.3% מהיתרה הצבורה. במועד שבו חודש הקשר עם עמית שכזה ניתן יהיה לחזור ולגבות את שיעור דמי הניהול שנגבו מהעמית במועד ניתוק הקשר וכן את ההפרש בין דמי הניהול המופחתים הנ"ל (0.3%) לבין הנמוך מבין 0.5% או שיעור דמי הניהול שנגבו מהעמית במועד ניתוק הקשר.

38.2.3. **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012** - תקנות אלו (וחוזר הממונה שכלל הוראות משלימות שפורסם בעקבותן) מחילים כללי השקעה אחידים על מוצרי החסכון הפנסיוני השונים, וכן קובעים כללים בנוגע לאופן ניהול נכסי החברה המנהלת.

38.2.4. תזכיר חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס'...) (צמצום חובת הרישום וקביעת חובה לקיום סדרי ניהול וכללי עבודה ולתיעודם במסמכים), התשע"ב-2012, שקובע חובה לקיום סדרי ניהול וכללי עבודה הנדרשים לשם ניהול מאגר מידע ומיקוד הפעילות הרגולטורית במישור הפיקוח והאכיפה. תזכיר זה מהווה תיקון המשך להצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 12) (סמכויות אכיפה), התשע"ב-2012 (אשר פורסמה בנובמבר 2011 ונמצאת בימים אלה בהכנה לקריאה שנייה והשלישית), וכולל גם תוספות לסעיפי העיצום הכספי והעבירות המופיעים בהצעת החוק האמורה, ביחס לחובות החדשות הרלוונטיות המופיעות בתזכיר.

בחודש יוני 2012, פרסם רשם מאגרי המידע (רמו"ט) טיוטה שנייה של תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ב-2012. שמטרתן לקבוע הוראות לענין אבטחת מאגרי מידע ודרכי ניהולן.

38.3. חוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון

להלן סקירה של חוזרי הממונה החלים על החברה וקופות הגמל שבניהולה, שפורסמו בשנת 2012 או שנכנסו לתוקף בשנת 2012 ועד למועד חתימת דו"ח זה, שעשויה להיות להם השפעה מהותית על החברה ואשר לא פורטו לעיל:

- חוזר גופים מוסדיים 1-9-2013 בעניין מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני - החוזר (שמתקן ומבטל חוזר קודם באותו ענין) קובע מבנה אחיד להעברת נתונים ומידע בין יצרני וצרכני מידע שונים בתחום החיסכון הפנסיוני תוך הגדרת מבנה הנתונים, סכימת הנתונים ותוכן השדות המועברים, וזאת בין היתר כחלק מהערכות לתחילת פעילות המסלקה.
- חוזר סוכנים ויועצים 3-10-2012 בעניין ייפוי כוח לבעל רישיון - החוזר (שמעדכן ומחליף חוזר קודם באותו עניין) קובע מבנה אחיד לטופס ייפוי כוח, שבאמצעותו מייפה לקוח את בעל הרישיון לקבל מידע או להעביר בקשות במסגרת ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני חד-פעמיים או מתמשכים, וזאת בין היתר במסגרת ההערכות לתחילת פעילות המסלקה.

38.4. רישיונות והיתרים

להלן פירוט הרישיונות וההיתרים שהוצאו לחברה:

- החברה בעלת רישיון חברה מנהלת בהתאם לתקנות ניהול קופות גמל.
- החברה מחזיקה באישורי קופות גמל עבור כל אחת מקופות הגמל שבניהולה.
- החברה בעלת מאגרי המידע של קופות הגמל המנוהלות על ידה.

38.5. הכיסוי הביטוחי של החברה

תקנות ניהול קופות גמל מחייבות קופת גמל וחברה מנהלת לערוך ביטוח אחריות מקצועית לכיסוי חבותן בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי העמיתים, וכן לכיסוי מעילה באמון של עובדיהן כלפי העמיתים. הביטוח ייעשה בסכומים ובתנאים הקבועים בתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת ההשקעות), תשנ"ו-1995. הביטוח ייעשה באופן שיכסה תביעות בשל אירועים שאירעו בתקופת הפוליסה גם אם הוגשו בתוך שנה מתום תקופת הפוליסה. סכום ההשתתפות העצמית מוגבל בתקרה הקבועה בתקנות האמורות. לחברה פוליסות ביטוח בגבולות אחריות בהתאם לקבוע בתקנות האמורות לעיל.

38.6. הון עצמי מזערי

נכון ליום 31 בדצמבר 2012 ההון עצמי של החברה הנו כ-38,250 אלפי ש"ח והוא עומד בדרישת ההון העצמי המזערי הנדרש כאמור (ההון עצמי המזערי הנדרש מהחברה לאותו המועד הנו כ-16,014 אלפי ש"ח), בהתאם לדרישות ההון המזערי הקבועות בהוראות המעבר. ראה פירוט בסעיף 4.3 לעיל.

תקינה ובקרה

החוקים, התקנות, הכללים והצווים השונים האמורים לעיל מחייבים את החברה לנקוט במערכי בקרה ופיקוח (ממוחשבים ואנושיים כאחד) על פעילותה. החברה נמצאת בפיקוחו של הממונה וכמו כן מעמידה את המשאבים הדרושים בכדי לקיים את הפעילויות הדרושות, כגון: הון עצמי בהיקפים הנדרשים על פי הדין, קיום ביטוח בהתאם להוראות הדין, הדרכת עובדים, שימוש במערכות מחשב שונות, קיום מערך בקרה פנימית, וכו'.

בנובמבר 2012 מינתה החברה את עו"ד אלון אלפרט, היועץ המשפטי של החברה, כממונה האכיפה הפנימית של החברה, במקומה של עו"ד רוני לרר, שמונתה כממונה האכיפה הפנימית של מנורה מבטחים החזקות.

39. הסכמים מהותיים

39.1. החברה חתמה על הסכמי הפצה עם בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק מזרחי-טפחות בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק ערבי-ישראלי בע"מ, בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, יובנק בע"מ ובנק הפועלים בע"מ, בהם נקבע כי החברה תשלם לבנקים עמלות הפצה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלות הפצה), התשס"ו-2006, תמורת ביצוע עסקאות של לקוחות עם החברה לצורך ביצוע הפקדות בקופות הגמל שבניהול החברה או לצורך המשך החברות של אותם לקוחות בקופות הגמל האמורות, בהתאם ליעוץ שניתן ללקוחות בידי הבנקים. עד המועד בו יורשה הבנק עימו נערך ההסכם לעסוק ביעוץ פנסיוני כדון, ככל שטרם הורשה לעסוק בכך, יחול ההסכם לענין ייעוץ פיננסי שיעניק הבנק לפי הוראות חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995.

39.2. החברה חתמה על הסכמי תפעול עם בנק פועלים בע"מ, מנורה מבטחים פנסיה בע"מ ולאומי שירותי שוק ההון בע"מ לתפעול קופות הגמל שבניהולה בתמורה לדמי תפעול שנתיים. לפרטים נוספים ראה סעיף 34 לעיל.

40. הסכמי שיתוף פעולה

ראה פירוט בסעיף 34 לעיל.

41. הליכים משפטיים

נכון למועד דוח זה אין כל הליך משפטי מהותי תלוי שהחברה הינה צד לו.

42. יעדים ואסטרטגיה עסקית

כללי:

- שמירה והגדלת נתח השוק של החברה בכל תחומי הפעילות, תוך שמירה על רווחיות ואף הגדלתה.
- מיצוב החברה כגוף מנהל איכותי, דומיננטי, מקצועי, בעל עוצמה וניסיון ארוך טווח.
- מצוינות בהשקעות של הקופות.

- ניהול סל קופות מגוון ואיכותי העומד לרשות הלקוחות.
- העמדת מערך שירות ומידע זמינים ומשוכללים לרשות הלקוחות.
- הגברת היעילות התפעולית, לרבות בתחומי ניווד קופות גמל, שימור לקוחות ושיפור מערכת הגבייה המרכזית.
- מנוף כוחה הטכנולוגי ויכולות השיווק של קבוצת מנורה מבטחים לתחום קופות הגמל.
- הטמעת בקורות נוספות בפעילות החברה בין היתר במחלקת החשבות, ניהול הצעות והטבות דמי ניהול ומחשוב תגמול לצוות השימור.

הזדמנויות עסקיות:

- שינויים ברגולציה הגורמים לשינוי בסיסי במבנה השוק.
- תחום הייעוץ והשיווק הפנסיוני יוצר פלטפורמה מקצועית בקשר של החברה עם הצרכן הסופי.
- העלאת המודעות של הצרכנים לחשיבותו של אפיק החיסכון הפנסיוני, למקצועיותו של הגוף המנהל ולתשואות הגלומות בהשקעה.

סיכונים ובעיות עיקריות:

- סיכוני שוק ההון הגורמים לשינויים בתשואות הקופות.
- מחויבות החברה ליתן הבטחת תשואה במסלולים מבטיחי התשואה בקופות הגמל אשר בניהולה.

פירוט לפי תחומי פעילות:

- קופות גמל לא משלמות לקצבה - הגדלת נתח השוק של החברה בעיקר באמצעות העברת צבירות של עמיתים קיימים מגופים מתחרים, תוך שימוש במערך השיווק הקיים בקבוצה ובבנקים והרחבתו לתחום קופות הגמל ומינוף פוטנציאל התשואה של הקופות. שמירה על עמיתים קיימים שהועברו לחברה במסגרת רכישת פעילות הקופות מגופים חיצוניים.
- קרנות השתלמות - הגדלת נתח השוק של החברה באמצעות צירוף עמיתים חדשים והעברת צבירות של עמיתים קיימים מגופים מתחרים, תוך שימוש במערך השיווק הקיים בקבוצה ובבנקים והרחבתו לתחום קופות הגמל ומינוף פוטנציאל התשואה של הקופות.
- קופות מרכזיות - החברה מציגה את קופת הפיצויים המרכזית כשירות משלים לחברות ולפעילות ברמת המעסיקים עמם היא עובדת, ושלהם קיימת כבר קופת פיצויים מרכזית, שכאמור לעיל הינו מוצר סגור להפקדות חדשות.
- להערכת החברה במהלך השנה צפויה להתפתח מגמה של מעסיקים הפועלים לפיצול קופות הגמל המרכזיות שבבעלותם לקופות גמל אישיות על שם העובדים. להערכת החברה ניתן לצפות לגידול בתחום הקופות המרכזיות להשתתפות בפנסיה תקציבית.
- קופת גמל למטרה אחרת - החברה מנהלת את קופת הגמל למטרת חופשה, חגים והבראה. קופה זו הינה מכשיר השקעה המגלם יתרונות שונים לעובד ולמעסיק. החברה תפעל לשם ניצול מושכל של יתרונות הקופה בידי לקוחותיה.

43. צפי להתפתחות בשנה הקרובה

- מיזוג החברה לתוך מנורה מבטחים פנסיה בע"מ.
- שיווק המוצרים החדשים בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות והדגשת ייחודיותם בשוק קופות הגמל.

- מיזוג קופות גמל מסוגים דומים, המתופעלות אצל מתפעלים שונים, כדי לאפשר לחברה לעמוד בדרישות הדין (ראה סעיף 1.7 לעיל).
- השתתפות במכרזים לרכישת קופות גמל נוספות, אם וככל שיתקיימו כאלו.
- הרחבת פעילות שיווק ופרסום - החברה תגדיל את מערך הפרסום שלה באמצעות מדיות שונות על מנת להגדיל את מודעות הצרכנים למוצריה.
- החברה פועלת במישורים שונים במטרה למקסם את פוטנציאל הרווחיות הקיים בקופות הגמל המנוהלות על ידי החברה.

44. דיון בגורמי סיכון

44.1. מדיניות ניהול הסיכונים

לפירוט בנושא זה ראה סעיף 27.8 לדוח זה.

44.2. תהליכי עבודה

לפירוט בנושא זה ראה סעיף 27.9 לדוח זה.

44.3. גורמי סיכון, חולשות ואיומים

קיימים מספר גורמי סיכון המשפיעים על רווחיות החברה ויציבותה וכן על מצבן של קופות הגמל שבניהולה. להלן יפורטו גורמי סיכון אלה ומידת השפעתם:

44.3.1. סיכונים מאקרו כלכליים:

שינויים בשווקים הפיננסיים

סיכון זה נובע מתנודתיות שווי ההון של מכשירים פיננסיים כתוצאה מתנודתיות של גורמי השוק כגון ריבית, שער חליפין, שיעור האינפלציה ומדדי מניות בשוק המקומי והשוק העולמי. שינוי בגורמי סיכון אלה עלול להשפיע על שווי נכסי קופות הגמל אותם החברה מנהלת החברה ושבינם היא גובה דמי ניהול. שינויים בשווי נכסי קופות גמל מבטיחות תשואה משפיעים ישירות על רווחיות החברה וההון העצמי שלה.

סיכוני אשראי

החברה משקיעה חלק מנכסי קופות הגמל במתן אשראי לתאגידים וללוויים שונים וכן בפיקדונות. אי לכך, פגיעה ביציבותם וכושר ההחזר של גופים שונים עימם התקשרה החברה, כמו לוויים, מנפיקים, בנקים ומבטחי משנה עלולה להשפיע על ערך הנכסים. כמו כן, נכסי אשראי הניתנים מכספי הקופות, המוצגים בשווי הון, מושפעים משינויים במרווחי אשראי כתוצאה משינוי בפרמיית הסיכון המיוחסת לחברות הלוות/מנפיקים.

סיכוני נזילות

סיכון הנזילות נובע מאי הוודאות לגבי שיעור משיכת הכספים מקופות הגמל. במקרה של משיכת כספים בהיקף ניכר, בעיקר כתוצאה משינוי בטעמי ציבור המשקיעים במשק, הקופה עלולה להיקלע למצב שבו תמורת המימוש של הנכסים נמוכה משווי ההון בתנאי שוק רגילים ו/או שהקופה לא תוכל לממש את היקף הנכסים הדרוש בכדי להחזיר לעמיתים את כספם.

הנהלת הקופה בוחנת מעת לעת את שיעור החשבונות הנזילים כדי לוודא ששיעור הנכסים הסחירים והנזילים אינו יורד בצורה משמעותית מתחת לשיעור זה. היקף הנכסים הנזילים בתיק ההשקעות מותאם לצפי חודשי של משיכות עמיתים אשר נעשה לאור הרכב העמיתים בקופה, התנהגות היסטורית עונתית ותגובה לאירועים מאקרו כלכליים. היקף ההשקעה בנכסים הנזילים משתנה מעת לעת כאמור הן על פי צרכי הנזילות והן לצרכי ביצוע חלופות השקעה בין האפיקים השונים.

שינויים במצב המדיני

הרעה במצב המדיני והביטחוני של מדינת ישראל עלול לגרום לשינויים בשווקים הפיננסיים ולפיכך לירידה בשווי הנכסים שבניהולה של החברה.

שינויים במצב הכלכלי

מקומי מיתון במשק עלול להשפיע על קופות הגמל והחברה בין היתר דרך ירידה במספר המצטרפים לקופות הגמל, עלייה בפדיונות עמיתים, ירידה בשכר העמיתים, ולפיכך הפחתה בדמי הניהול אותן גובה החברה המנהלת כתוצאה משינויים בהיקף נכסי הקופות ובהיקף גביית דמי גמולים. כמו כן, הרעה במצב המשק עלולה להשפיע על שווי השוק של הנכסים הפיננסיים ויכולת הפרעון של גופים בישראל שאליהם חשופה הקבוצה.

44.3.2. סיכונים ענפיים

ניוד כספים

החברה וקופות הגמל שבניהולה חשופות להחלטת עמיתה והציבור הרחב על העברת הכספים שבניהול החברה לגורמים מתחרים בשוק, וכן על העברות כספים לקבוצה ממתחרים. סיכון זה נובע, בין השאר, משינוי בטעמי הציבור לגבי רמת החסכון ו/או אפיקי חסכון שונים, מהתנאים המוצעים ע"י מתחרים, מהוראות רגולציה המקלות על ניוד כספי חסכון ארוך טווח ומרמת שירות.

שינויים רגולטורים והכרעות עקרוניות של הממונה

שינויים בהוראות חוק, תקנות והנחיות רגולטוריות החלים על גופים מוסדיים כרוכים בד"כ בהוצאות כספיות ליישומן, כגון הוצאות בגין פיתוח מערכות מידע ותוספת כוח אדם, ו/או משפיעים ישירות על החברה התוצאות העסקיות בענף. שינויים כאמור מחייבים גם עמידה בלוחות זמנים לביצועם. שינוי בשיעורי דמי הניהול המרביים אותם רשאית החברה לגבות מעמיתי הקופות שבניהולה, או הקטנת היכולת להעלותם, עלול להשפיע על הכנסותיה ורווחיותה בהתאם לשיעור השינוי בהם - לפרטים אודות רפורמת דמי הניהול המירביים והגברת השקיפות בדמי הניהול - ראו סעיף 6.3.2 להלן. שינויים בשיעורי דמי העמלות אותם רשאית החברה לשלם לסוכני ביטוח ו/או בשיעורי עמלות ההפצה אותן רשאית החברה לשלם ליועצים פנסיוניים עלולים להשפיע על רווחיותה בהתאם לשיעור השינוי בהם. הכרעות עקרוניות של הממונה בנושאים שונים עשויות להוות מחד תחליף מהיר לניהול תביעות ייצוגיות או פרטניות של עמיתים בנושאים אלו, אך מאידך עשויות לחייב את החברה להשקעת משאבים ניכרים ביישום הכרעות שכאלו.

שינויים בתנאי התחרות

התוצאות העסקיות תלויות ביכולת החברה לפעול בענף תחרותי. ענף החיסכון לטווח ארוך עובר שינויים רבים המגבירים את התחרות בשוק. החברות המתחרות בחברה אינן רק קופות גמל אלא גם קרנות פנסיה, חברות ביטוח וחברות ניהול השקעות. יכולת החברה לעמוד בדרישות הרגולציה, להציע לעמיתים מוצרים חדשניים ולפתח יחסי עבודה תקינים עם מפיצים הינה קריטית להמשך רווחיות החברה.

סיכונים עסקיים של קופות הגמל

קופות הגמל חשופות לחובות מעסיקים אשר אינם עומדים בתשלום דמי הגמולים עבור עובדיהם במועד, שכן בהתאם להוראות ההסדר התחיקתי הרלבנטי הקופות מחויבות להעניק את הכיסויים המתאימים גם בנסיבות שבהן לא שולמו דמי הגמולים.

44.3.3 סיכונים מיוחדים של החברה**סיכונים תפעוליים**

הסיכון התפעולי מתייחס להפסד שנובע מכשל או אי נאותות של תהליכים, אנשים או מערכות פנימיות או כתוצאה מאירוע חיצוני לחברה. לדוגמה, מעילות והונאות בכספי החברה עלולות להביא להפסדים בלתי צפויים; פריצה למערכת מחשב עלולה לגרום להשבתת פעילות זמנית, כמו גם טעויות אנוש בביצוע תהליכי השקעות, גביה וטיפול בכספי עמיתים.

התרחשות אירועים חיצוניים שאינם כלולים בתוכנית ההתאוששות מאסון (DRP/BCP) עלולה להשפיע על יכולת החברה לתפקד באופן אפקטיבי ולגרום לפגיעה בעסקיה.

44.3.4 תלות במערכות מידע

פעילות החברה תלויה באופן מהותי במערכות המידע שלה ושל הבנקים המתפעלים את פעילות הקופות. כישלון בפיתוח, הטמעה ותפעול שוטף של מערכות המידע התומכות בתהליכי הליבה בחברה עלול לגרום לפגיעה ביכולת החברה לתפקד באופן תקין, ולפגיעה ביכולתה לפתח מוצרים חדשים ובמתן שירות הולם ללקוחותיה.

44.3.5 הליכים משפטיים

פעילות הקבוצה בתחום הביטוח וחסכון טווח ארוך יוצרת חשיפה מהותית לסיכונים משפטיים, ובכללם תובענות ייצוגיות ועיצומים מצד הרגולטור. תקדימים משפטיים עלולים להגדיל את סכומי התביעות כתוצאה מהליכים משפטיים בגין ליקויים בעצוב ותפעול ההסכמים אליהם כפופה החברה (לרבות פוליסות, והתקשרויות עם צדדים שלישיים). באוגוסט 2012 נכנס לתוקף חוק הגברת האכיפה בשוק ההון אשר מרחיב את סמכויות הממונה בהטלת קנסות על גופים מוסדיים בעת הפרה של אחת ההפרות המנויות בתוספת לחוק וכן מטיל אחריות אישית-פיקוחית על המנכ"ל.

44.4 טבלת גורמי סיכון

בטבלה הבאה מוצגים גורמי הסיכון שתוארו לעיל על פי טיבם - סיכונים מקרו, סיכונים ענפיים וסיכונים מיוחדים לחברה, אשר דורגו, בהתאם להערכות הנהלת החברה, על פי השפעתם על עסקי החברה בכללותה - השפעה גדולה, בינונית או קטנה*:

הערכת יכולת השפעתם של גורמי הסיכון על העמיתים

השפעה			הסיכון	גורם הסיכון
קטנה	בינונית	גדולה		
סיכוני מאקרו				
		x	שינויים בשערי מניות	שווקים פיננסיים
	x		שינויים בריבית	
x			שינויים בבסיס : מט"ח ואינפלציה	
		x	שינויים במרווח אשראי	סיכוני אשראי
		x	יציבות לווים ומנפיקים	
סיכונים ענפיים				
x			ניוד כספים לגורמים מתחרים בשוק	ניוד כספים
x			חוסר בנכסים נזילים לכיסוי התחייבויות שוטפות	נזילות
	x		אירוע מדיני בטחוני	מדיני
x			שינויים בהוראות ההסדר התחיקתי	רגולטורי
x			שינויים מבניים בתחום החיסכון לטווח ארוך	תנאי תחרות
x			חובות מעסיקים	עסקיים
סיכונים ייחודים לחברה				
		x	כשל או ליקוי תפעולי במערכות, תהליכים, אירוע חיצוני לרבות מעילות והונאות	תפעוליים
x			הפסדים מתביעות משפטיות ו/או עיצומים	משפטיים

הערכת יכולת השפעתם של גורמי הסיכון על החברה המנהלת

השפעה			הסיכון	גורם הסיכון
קטנה	בינונית	גדולה		
סיכוני מאקרו				
x			שינויים בשערי מניות	שווקים פיננסיים
		x	שינויים בריבית	
		x	שינויים בבסיס : מט"ח ואינפלציה	
		x	שינויים במרווח אשראי	סיכוני אשראי
		x	יציבות לווים ומנפיקים	
	x		אירוע מדיני בטחוני	מדיני
סיכונים ענפיים				
x			ניוד כספים לגורמים מתחרים בשוק	ניוד כספים
	x		חוסר בנכסים נזילים לכיסוי התחייבויות שוטפות	נזילות
		x	שינויים בהוראות ההסדר התחיקתי	רגולטורי
	x		שינויים מבניים בתחום החיסכון לטווח ארוך	תנאי תחרות
x			חובות מעסיקים	עסקיים
סיכונים מיוחדים לחברה				
		x	כשל או ליקוי תפעולי במערכות, תהליכים, אירוע חיצוני לרבות מעילות והונאות	תפעוליים
		x	הפסדים מתביעות משפטיות ו/או עיצומים	משפטיים

* קיימים קשרי גומלין בין סיכוני מאקרו לסוגיהם, כאשר לחלק מסיכוני המאקרו השפעות מנוגדות. במקרה כזה התממשות של מספר סיכונים יחד מקטינה את השפעתם (הסיכון הכולל קטן מסכום חלקיו).

המידע הכלול בפרק זה מכיל מידע הצופה פני עתיד והוא משקף את הערכותיה של החברה. הערכות אלה מבוססות בין השאר על כלל העובדות והנתונים המפורטים בפרק זה. התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מן הערכות כתוצאה משינויים שיחולו באיזה מהעובדות והנתונים המפורטים לעיל, ו/או כתוצאה משינויים שיחולו בגורמי הסיכון שחלים על החברה בכללותה המפורטים בסעיף 44 לעיל.